

Glasnik MIRA

Godište III. • Broj 1 • Međugorje • Siječanj 2008. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

**Međugorje je jedan od
znakova našeg vremena
da nas Bog nije zaboravio**

Draga djeco!

S velikom radošću vam nosim Kralja mira da vas on blagoslovi svojim blagoslovom. Vi mu se poklonite i dajte vremena Stvoritelju za kojim žudi vaše srce. Ne zaboravite da ste prolaznici na ovoj zemlji i da vam stvari mogu dati male radosti, a preko moga Sina vam je darovan život vječni. Zato sam s vama da vas povedem prema onome za čim žudi vaše srce.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. prosinca 2007.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Medugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Medugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar

Mir Medugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Zagrebačka banka
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Zagrebačka banka, SWIFT: ZABA BA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14

Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22

IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

**Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i
poštanskom uplatnicom.**

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

BOG KAO ISHODIŠTE U NOVOJ GODINI

Ab love principium - napisao je i poručio starorimski pjesnik Virgillije u svojim Eklogama: U svim važnim stvarima treba započeti s Bogom i od Boga. Bog treba biti ishodište misli, riječi, djelovanja, u Bogu treba sve imati svoj izvir, u Boga se treba sve slijevati, on je vječni uvir svih stvari i povijesti. Ja sam Gospodin, Bog tvoj, glasi prva zapovijed, na koju se nadovezuje i druga o poštovanju Božjeg imena. Često se to ime izgovara površno, rabi nedolično, ne samo u obliku psovki ili proklinjanja, nego i u svakodnevnim promišljanjima, pa i teološkim i svećeničkim porukama. Opasno je neodgovorno govoriti o Bogu. Pa ipak se mora na sebe uzeti i taj rizik, jer je po čovječanstvo mnogo opasnije o Bogu šutjeti, Boga progoniti iz javnosti i života. Istjera li se Boga iz javnosti, iz života, život i svijet postaju otrcani, bljutavi, sve svršava u neobvezatnu govoru o koještarijama. Upravo govor o Bogu podaruje našim mislima i riječima težinu, uzvišenost i značenje.

fra Tomislav Pervan

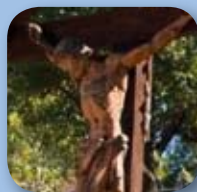
Ishodište i polazište u Bogu

Misao na Boga često je neugodna. Prizna li čovjek Božju egzistenciju, vjeruje li u Boga i Božji beskraj, zna se dogoditi da se bojimo, ne će li nas silina i težina Božje zbiljnosti zdrobiti (usp. hebrejsku riječ za Božju slavu 'kabad'. Izvorno joj je značenje biti težak, težiti, upravo kao i latinska 'im-ponere' - staviti nešto na nekoga, a onda biti težak, biti važan: riječ ili osoba koja ima te-

žinu, 'imponira'!). Prizna li čovjek Boga, posljedično se nerijetko misli kako nema više mjesta za čovjeka, njegovu slobodu i prohtjeve. S druge pak strane, niječe li čovjek Božju opstojnost, smatra li kako je svemir prazan, predmnijevana izočnost Boga stvara golemu prazninu, vakuum, koji - poput svemirske crne rupe - neumitno guta stvari i vrijednosti; prazninu u koju se sunovraćujemo sa svim svojim žudnjama, nadanjima, postignućima, sa >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Na naslovnici: Anto Mamuša, Isusovo krštenje na Jordanu, snimio Tvrtko Bojić

**Poruka za sadašnji trenutak
ISUS KRIST JE
NAŠ KRALJ**

**GOSPA NAS
VODI S TOLIKO
LJUBAVI**
Ivan Dragičević

**MEĐUGORJE JE
JEDAN OD
ZNAKOVA DA
NAS BOG NIJE
ZABORAVIO**
fra Ljubo Kurtović

MEĐUGORJE
Ivan Kordić

**VRIJEME
ZA SLOBODU**
s. Dominika Anić

**ČUDAN JE
OSJEĆAJ BITI U
MEĐUGORJU**
James Nicholson

» svim prometejskim nastojanjima i ostvarjenjima. Nema li Boga, u konačnici sve svršava u ništavilu.

Nema li Boga, nikakva filozofska nadmudrivanja i sofisterije, nikakva umjetnička dostignuća ni znanstveni napredak ili pak brutosocijalni proizvodi te životni standardi ne mogu ukloniti od čovjeka noćnu moru ništavila koje proždire sve. Čovjek je u konačnici osuđen položiti oružje i priznati svoj poraz.

Međutim, ako Bog jest, ako Bog opstoji, nemoguće ga je iz bilo čega isključiti ili ga razgraničiti. Ako Bog jest, onda ne odlučujemo mi, nego on o onome što je ispravno a što neispravno, što smijemo a što ne smijemo činiti, onda nam jedino preostaje istraživati i pronicati njegovu volju. Božja se volja objavila u Starom zavjetu u Zakonu - Tori, a u Novome u osobi Isusa Krista. Ako Bog jest, onda se sve naše djelovanje i svaki naš rad mora prema Bogu mjeriti i vrjednovati.

Jasno, smeta nam i neugodno nam je uvijek polagati drugima račun o svojim odlukama, neugodno je drugdje tražiti kriterij istine i laži, a ne ih izvoditi iz sebe. Pojedinci misle kako su Bog i čovjek suprotstavljeni tabori, pa bi ga zato htjeli isključiti iz povijesnih tijekova. Prema Bogu pojedinci žele istaknuti svoju moć i snagu. A naš je Bog do te mjere slabiji, da ga svaki drznik ili pak znanstvenik može nijekati. S druge strane Bog ostaje dovoljno jak da ga unatoč stoljetnim nijekanjima, neumornoj ateističkoj propagandi te silovitom progonu vjernika nije moguće istjerati iz srca i pameti naroda, kako to bijaše zorno kroz minuli i povijesno promašeni komunistički režim.

Bog - ne bogovi ni rukotvoreni kumiri

Najveća opasnost vjerodostojnosti i istinitosti našega vjerskoga i vjerničkoga života nije toliko ateizam koliko lažni bogovi i idolopoklonstvo. Često mislimo kako smo s Bogom u uskoj povezanosti, a zapravo smo u vezi s mrtvim i smrtonosnim kumirima. I mi svećenici znamo često u svojoj svećeničkoj praksi susresti ljude ponosne i krajnje zadovoljne svojom vjedom, svojim Bogom. Bogom koji zapravo odgovara njihovim željama i predodžbama. To će reći Bogom koji je u biti stvoren i oblikovan sukladno s čovjekovim osobnim interesima i sklonostima. Već se prorok Izaija sarkastično rugao idolopoklonicima: Čovjek jednim dijelom drveta peče i jede meso i slasti se, grije se uživajući u

Najveća opasnost vjerodostojnosti i istinitosti našega vjerskoga i vjerničkoga života nije toliko ateizam koliko lažni bogovi i idolopoklonstvo. Često mislimo kako smo s Bogom u uskoj povezanosti, a zapravo smo u vezi s mrtvim i smrtonosnim kumirima.

vatri. A od drva što preostane, pravi sebi boga, svog kumira, pada pred njime ničice i klanja mu se moleći: "Spasi me, jer ti si moj bog!" (usp. Iz 44,16-17). Svi smo mi s vremena na vrijeme skloni idolopoklonstvu, strah nas je od susreta s Bogom koji bi možda mogao spepeljati naše kumire, do kraja promijeniti strukturu naše osobe, naše planove i želje, strah nas je susreta s Bogom života i istine koji je jedini ka-

dar podariti čovjekovu srcu polet, a životu istinski i pravi lik.

Kušnja i napast idolopoklonstva može biti i u tome da čovjek sebi stvara prema vlastitu ukusu i potrebi sliku Boga koji mora biti uvijek na našoj strani i za nas. Boga koji bi odgovarao našim planovima i očekivanjima, koji bi nam uvijek morao donositi u životu uspjeh i blagoslov, i koga potom optužujemo ili pak proglašavamo

odgovornim za naše životne neuspjehe i kataklizme. Međutim, taj Bog nije onaj Bog s kojim bismo mogli započeti u malim stvarima svoga svagdana ili pak u velikoj avanturi vlastita života.

Djelovati u sinovskom odnosu prema Bogu

Krist svoje apostole opominje da ne dolaze pred Boga sa svojim zaslugama ili nekakvim zahtjevima, nego neka svatko izgara za Radosnu vijest iz ljubavi prema njoj i Gospodinu. I svatko neka na kraju prizna kako je sam beskorisni sluga koji čini samo ono što je bio dužan učiniti (usp. Lk 17,10). Krist jasno oslikava kakav treba biti naš odnos prema Bogu. Jedino je Bog Gospodin i Gospodar. Naspram njega nemamo nikakvih prava ni zahtjeva, nego samo obveze. Prema njemu ne možemo utjerivati nekakva svoja prava, nego ga možemo samo moliti kao oca. I kad čovjek spozna svoje ništavilo te se odrekne bilo kakva zahtjeva spram Gospodina, bit će zbilja siromašan u smislu u kome o siromaštvu govori Evanđelje upravo kako to odgovara Isusovoj nakani koji blagoslivlja siromahe jer njihovo je kraljevstvo nebesko.

I tada će Gospodin iskazati ljubav i milosrđe, svoju pomoć i blagonaklonost. Bog koji je u svojoj svemoći nadmoćan, a u svojoj onostranosti uzvišen, očitovat će se kao Spasitelj ljudi na kraju vremena (usp. Tit 2,11), kao Isus Krist Gospodin koji je predao samoga sebe za nas kako bi nas otkupio od svake krivnje i spasio, te okupio oko sebe svoj vlastiti narod koji mu od početka pripada.

Ab love principium - ishodimo li iz Boga, a ne rukotvorenih idola, pojedinačnih i skupnih, polazimo li od živoga i istinitoga Boga koga moramo prihvatiti kao uporišnu i odnosnu točku u svome životu - tada će zacijelo svaki novi dan biti ispunjen istinom i mudrošću.

I ponovno ćemo živjeti u ozračju biblijske vjere, postići sadržaj svoga vjerovanja. Vjera prvenstveno kao odnos između osoba, između čovjeka i Krista. Treba otvoriti širom vrata Isusu Kristu, vrata svoga bića, svojih kuća. I postati mu suobličen, u biću, životu, sposobnostima, a potom i u mišljenju. On je 'Logos' Božji i oni koji ga prihvate, bivaju njime prosvijetljeni, a vjera će biti u tom slučaju ona životna protega s pomoću koje čovjek svijet, svoj život i Božji plan za sebe i svijet gleda Kristovim očima. Sve u uskoj životnoj vezanosti s Kristom, Otkupiteljem, koji svakoga čovjeka čini 'novim stvorenjem'. "Je li tko u Kristu, novi je stvor" (2 Kor 5,17).

Krist svoje apostole opominje da ne dolaze pred Boga sa svojim zaslugama ili nekakvim zahtjevima, nego neka svatko izgara za Radosnu vijest iz ljubavi prema njoj i Gospodinu. I svatko neka na kraju prizna kako je sam beskorisni sluga koji čini samo ono što je bio dužan učiniti (usp. Lk 17,10). Krist svoje apostole opominje da ne dolaze pred Boga sa svojim zaslugama ili nekakvim zahtjevima, nego neka svatko izgara za Radosnu vijest iz ljubavi prema njoj i Gospodinu. I svatko neka na kraju prizna kako je sam beskorisni sluga koji čini samo ono što je bio dužan učiniti (usp. Lk 17,10). Krist jasno oslikava kakav treba biti naš odnos prema Bogu. Jedino je Bog Gospodin i Gospodar. Naspram njega nemamo nikakvih prava ni zahtjeva, nego samo obveze. Prema njemu ne možemo utjerivati nekakva svoja prava, nego ga možemo samo moliti kao oca.

Kršćanska slavlja tijekom godine

Što mi zapravo slavimo slaveći kršćanske blagdane, Božić, Uskrs, Duhove? Slavimo, sjećamo se događaja koji su se među nama dogodili, slavimo rođenje, sramotnu smrt i uskrsnuće Isusa Krista te rađanje i širenje mlade zajednice vjernika koja je prožeta i nadahnuta Duhom Svetim, prožgana ognjenim jezicima. Svi naši blagdani odnose se na povijesne činjenice. Ivan Krstitelj je došao, nastupio i otišao u povijest. Isus je došao i ostao! Božić - Bog je postao čovjekom. Križ bijaše odgovor ondašnjih religijskih vođa na izazove mladoga Učitelja iz Galileje, odgovor na njegove nečuvane zahtjeve kako je on Božji Sin. A Božji odgovor na ljudsku akciju bijaše uskrsnuće.

Oba najvažnija blagdana u kršćanstvu, Božić i Uskrs, nisu slavljene niti podsjećanje na neke ideje ili vrijednosti, nego slavljene onoga što se dogodilo, nečuvano, prije dvije tisuće godina.

Karl Marx je uplanió, zamislio i napisao svoj komunizam za radnim stolom. Kršćanstvo se nije rodilo niti je projektirano za radnim stolom. Sama misao kako Bog postaje čovjekom, kako umire na križu, kako nakon tri dana uskrisava bijaše - upravo u židovstvu onoga vremena - odveć nevjerovatno da bi ga netko mogao u takvu obliku izmisliti.

Kršćanstvo se dogodilo neovisno o učenicima i religijskim autoritetima onoga doba. I danas Crkva slavi te događaje - unatoč pompoznosti svoje liturgije - sa zahvalnom poniznošću. Božje je djelovanje među ljudima uvijek tajna, misterij! Utjelovljeni Bog privlačio je svojedobno pobožne i bez-

božne, carinike i grješnike, javne osobe i opsjednute, one zakinite i tjelesno i duhovno, sve koji su болоvali od bilo koje bolesti. Kristovo utjelovljenje ne znači kako je Bog sišao među nas u neki omeđeni prostor, nego je uzeo sve ljudsko na sebe i spustio se u bijedu i siromaštvo. Izručio se ljudima, bio od njih na kraju satrven.

Utjelovljenje znači kako je Bog potražio čovjeka i našao ga. Ondje gdje taj čovjek jest, na zemlji, u posve banalnim okolnostima. Tajanstveni Bog, stvoritelj čovjeka, spustio se među nas, ostavio vidljive tragove svoje nazočnosti, poprima u liku i na licu Isusa Krista ljudske obrise, a potom, u povijesti očituje svoje lice na licima svetica te u čovjekovim djelima. Sve crkve i sva zdanja ne smjeraju prema nekim neutralnim vrijednostima ili idejama, nego prema Isusu Kristu i njegovu Ocu. Za Crkvu je predaja živo evanđelje koje se u svakome vremenu inkulturira i osuvremenjuje.

Tajna je način na koji je Isus okupljao ljude oko sebe, misterij bijaše način na koji je počeo djelovati, okupljati apostole, narod. Sa svojim suvremenici došao je u sukob izazivajući ih svojim ponašanjem. Namjesto stare i uhodane religije, stavlja sebe kao put, istinu i život. Ne nudi nam Isus nikakvu religijsku ideju, sustav, ne nudi nikakav tumač svijeta i prilika, nego stavlja sebe i svoju osobu u žarište svega događanja. Pred nama je osoba koja se prije dvije tisuće godina pojavila, bljesnula, uskrsnula. Povijest je to, započela s Abrahamom, traje do naših dana! Zaparao svijetom kao munja koje se svijetli trag i danas širi nebom ljudskih srdaca.

ISUS KRIST JE NAŠ KRALJ

U poruci za Božić Gospa nam donosi svoga Sina Isusa, Kralja mira, da nas on blagoslovi svojim blagoslovom.

Primiti blagoslov znači na njega odgovoriti cijelim bićem, reći Bogu jedno iskreno hvala i dalje taj blagoslov prenositi, najprije svojim ukućanima a zatim i onima koje susrećemo svakoga dana.

Isus Krist izvor blagoslova

Božić je sigurno jedan od najljepših dana u godini, pa čak i za one koji ga možda doživljavaju na svoj drukčiji način. To je najljepši dan u povijesti čovječanstva jer je toga dana rođen Isus Krist, Kralj mira. U prošlosti su postojala mnoga kraljevstva i različiti kraljevi, više ili manje uspješni. Svi su oni prije ili poslije nestali. Kraljevstvo ljubavi, pravednosti, mira i praštanja koje je utemeljio Isus ne može nestati jer njime upravlja kralj koji je sve pobjede izvojevao ljubavlju. On je kralj čija moć nije u vladanju nego u služenju. Postoji golema razlika u primjeni moći između ljudi i Boga. Ljudi koriste moć kao put za vladanje drugima, čak dotle da ih učine robovima i to tako da drugi u njihovim očima postaju stvari a ne osobe. Bog, naprotiv shvaća svoj odnos Stvoritelja i Oca prema nama kao služenje koje je izražaj najljepše ljubavi koja nam se daje kao dar. Otac koji nas je stvorio vodi nas ljubavlju, ne kao gospodar koji nema milosti, nego kao otac koji ljubi svakog čovjeka.

U poruci za Božić Gospa nam donosi svoga Sina Isusa Kralja mira da nas on blagoslovi svojim blagoslovom. Primiti blagoslov znači na njega odgovoriti cijelim bićem, reći Bogu jedno iskreno hvala i dalje taj blagoslov prenositi, najprije svojim ukućanima a zatim i onima koje susrećemo svakoga dana. Bog je izvor svakog blagoslova. Svojom stvarateljskom riječju on je stvorio svemir, nebo, zemlju i kao vrhunac stvaranja stvorio je čovjeka. Sve što je stvorio jest blagoslovljeno jer sve što Bog stvara jest dobro. Bog preko proroka u povijesti blagoslivlja svoj narod, blagoslivlja svakog čovjeka i poziva ga na blagoslov. Utjelovljenje Sina Božjega je vrhunac Božjeg blagoslova. Na takav blagoslov čovjek ne može nego odgovoriti čvrstom vjerom i potpunim predanjem.

Dati više vremena Stvoritelju

Gospa nas poziva da darujemo više vremena Stvoritelju za kojim žudi naše srce.

Dati više vremena Stvoritelju znači više moliti. Ako samo malo pojačamo svoju dnevnu molitvu, raste naše prijateljstvo s Isusom. Isus ulazi u naš život, blagoslivlja naš dan i sve ono što radimo, rasvjetljuje naš um i grije nam srce. Sve ove godine ukazanja Gospa nas u svojoj školi ljubavi uči kako dostići vječni život i uči nas moliti. Svaki put kad se obraćamo u molitvi Bogu, Bog dolazi k nama i ispunja nam srce mirom. Samo ako smo ispunjeni Božjim mirom, možemo širiti mir oko sebe. Ljudsko srce postaje nemirno kad se zarazi grijehom ili se okrene od Boga. Grijeh kvari čo-

vjeka koji je slika Božja i on onda širi nezadovoljstvo. Jedini način da se čovjek obrati, promijeni i vrati izvorno sinovstvo jest sakrament ispovijedi kojem su mnogi pristupili ovih dana i pomirili se s Bogom. Svaki put kad Isus dođe k nama u naše srce, čini ga lijepim, jer je radi toga i došao na zemlju. Gospa nam otkriva i pravi smisao Božića koji možemo bolje shvatiti ako promatramo Onu koja je od početka bila prisutna u otajstvu Kristova spasenja, urešena krepostima kao što su vjera, nada, ljubav, poniznost, šutnja i radost. Poniznost je ključ koji nam pomaže pri otvaranju našeg srca

Bogu kako bi on mogao unići i preobraziti ga. Samo potpunim predanjem Bogu možemo proći put od srca ispunjena lažnim ponosom ili ohološću, do srca ispunjena istinskom poniznošću i ljubavlju. Primjer istinske poniznosti u molitvi nalazimo u Evandjelju kod carinika koji je ostao otraga u Hramu, kleknuo je i skrušeno gledao u tlo, udarao se u prsa i govorio: Smiluj se meni grješniku! Isus je pohvalio iskrenu molitvu carinika koji odlazi kući opravdan jer je molio srcem, a ne samo ustima (usp. Lk, 18, 9-14). Molitva u iskrenosti i poniznosti uvijek vodi do Gospodina.

Evandjelja nam otkrivaju kako Gospa moli i posreduje u vjeri: na svadbi u Kani ona moli Isusa za potrebe svadbene gozbe, koja je znak druge gozbe: gozbe Jaganjca, koji, na molbu Crkve, svoje zaručnice, daje svoje tijelo i svoju krv. I u času sklapanja Novog saveza, na novome, golgotskom brdu, podno križa, Marija biva uslišana kao žena, nova Eva, istinska "Majka živih" (usp. KKC 2618). Gospa stoji pred nama kao

uzor i primjer moliteljice u kojoj su ostvarene nade i očekivanja tolikih naraštaja.

Neki kažu kako nemaju vremena za molitvu, ili ne znaju moliti. Moliti se uči moleći kao što se plivati uči plivajući. Molitva treba postati središte duhovnog života svakog vjernika, obitelji, našeg naroda. Kako tko moli, tako i živi. Od kvalitete naše molitve zavisi i kvaliteta našega života. Isus stoji svakoga dana na vratima našeg srca i kuca. Tko čuje njegov glas i otvori mu vrata, on će unići k njemu i blagovat će s njime.

Prolaznici smo na ovoj zemlji i stvari nam mogu dati male radosti

Male ovozemaljske stvari mogu nas ponekad spriječiti da ne dođemo do većeg dobra opominje nas Isusova i naša Majka. U Isusu su nam otvorena vrata vječnoga života. Tko se preda Bogu u potpunosti, njemu materijalne stvari više nisu na prvom mjestu. Oslobađa se od te nezdrave ovisnosti kao i od ostalih kao

što su: ljudski obziri, novac, moć. S druge strane u čovjeku se otvara prostor gdje može djelovati Bog koji oslobađa, a ne zarobljava. Kada uđemo u Božju blizinu, prisutnost, ljubav, naš život dobiva dublji smisao jer nismo više okrenuti sami sebi, nego se zauzimamo za druge. Na to nas je u svom govoru podsjetio i papa Benedikt XVI. na dvadesetom susretu mladih u Kölnu. Papa kaže: «Ako razmišljamo i živimo počinjuci od Krista, onda nam se otvaraju oči i tada ne živimo više za sebe, nego tada vidimo gdje i kako nas se može trebati. Ako tako živimo i djelujemo, onda odmah primjećujemo da je puno ljepše da nas se koristi i da budemo tu za druge, negoli samo tragati za udobnostima koje nam se nude. Znam da vi kao mladi želite velike stvari, da se vi želite zauzeti za bolji svijet. Pokažite to ljudima, pokažite to svijetu koji čeka upravo na svjedočanstvo učenika Isusa Krista i koji ponajprije preko znakova vaše ljubavi može otkriti zvezdu koju slijedimo».

Papa nas poučava kako istinsko bogatstvo nije u materijalnim udobnostima, već u duhovnim stvarnostima. U svijetu u kojem živimo velika važnost pridaje se posjedovanju materijalnih dobara, skupljanju, nagomilavanju, što otežava borbu za istinske vrijednosti. Samo jedan put nas vodi otkrivanju pravih vrednota, a to je molitva. U molitvi dobivamo istinsko iskustvo Boga, a kad imamo Boga, onda imamo sve.

Gospa nas vodi prema Bogu

Možemo razmišljati o Mariji kao o onoj koja je uvijek bila otvorena Bogu. Iako je bila pozvana biti Majka Sina Božjega, nikada nije prestajala razmišljati o najvećoj tajni naše vjere, o Utjelovljenju koje se dogodilo u njoj i po njoj. Ona je sve te događaje čuvala u svom srcu. Gledajući Mariju, u nama se budi sve više čežnja i potreba za Bogom. Bog ju je od samog početka učinio sposobnom da se daruje bez rezervi njegovu spasenjskom planu. Vjera je potpuno predanje Bogu kako nas poučava Marija. Vjera ne dolazi iz filozofiranja, nego raste u skrovitosti srca koje se zaljubljuje u Krista i korača s njim na putu koji je popločan s obje strane ljubavlju prema Bogu i ljubavlju prema čovjeku. Marija nije razdvajala nikad te dvije stvarnosti koje daju smisao našem životu. Pođimo u njezinu školu i naučit ćemo kako prijeći put do Neba.

Snimio Tvrtko Bojić

NEKA VAŠE SRCE POSTANE MJESTO ISUSOVOG ROĐENJA

Čitajući Gospine poruke, posebice sada one koje nam upućuje pred Božić, uvijek se sjetim jedne male umjetničke slike na kojoj je naslikano Dijete Isus kako spava na staroj klupi u parku, prekriveno istrošenim prekrivačem. Umjetnica je na sliku prenijela vlastiti doživljaj nas vjernika: Proslavljamo u sjaju i obilju blagdan Božića, u novu godinu ulazimo također u istom raspoloženju, čestitamo jedni drugima a Isus, kao i prije dvije tisuće godina u Betlehemu - bez toploga doma. Još je i gore: Mali Isus nema ni štalice, magarca i vola koji bi ga barem malo zagrijali svojim dahom, nema mjesta u našim domovima i srcima već leži na klupi u parku. Kao i toliki danas u svijetu - također bez doma, korice kruha i ljubavi bližnjih.

U godišnjoj poruci vidiocu Jakovu Čoli, 25. prosinca 2007. Kraljica Mira kaže: *Neka svako vaše srce postane mjesto Isusovog rođenja.* Naravno, da bi se to dogodilo, ono mora biti ispražnjeno od grijeha, od žudnje za zemaljskim dobrima koja ga posvema ispunjavaju i opterećuju, toliko da ne vidi ni Isusa na

klupi, a ako ga i vidi, pored njega prolazi bez zastajkivanja. Svaka poruka je upućena meni i tebi, a ne nekom neznancu, drugom, koji bi bio grješniji. Jesam li čuo i po njoj počeo živjeti?! Od onih davnih riječi, prije dvadeset i šest godina, kad je Kraljica Mira kazala: *Mir, mir, mir, i samo mir! Mir mora zavladati između čovjeka i Boga, a i iz-*

među ljudi, do današnjih! Nebeska majka kaže kako je žalosna kad gleda u naša srca, jer u njima ima više mjesta za sve negoli za Boga. Tek kad počnemo slijediti i živjeti po porukama, naša će se srca mijenjati i otvarati Bogu i za Boga. To nam opet, tko zna koji put Majka ponavlja: *Dječice, jedina istinska radost vašeg života jest Bog.* (I. Bor)

Snimio Miroslav Šego

MEĐUGORJE JE JEDAN OD ZNAKOVA NAŠEG VREMENA DA NAS BOG NIJE ZABORAVIO

Razgovarao Krešo Šego

Fra Ljubo Kurtović je od 2000. do 2007. živio i djelovao u župi Međugorje. Ponajviše je radio s hodočasnicima, a objavio je i knjigu razmišljanja o porukama Kraljice Mira *Na putu svetosti*, koja je također objavljena i na talijanskom jeziku. S fra Ljubom smo za naše čitatelje razgovarali o njegovu svećeničkom pozivu, porukama i značenju tih poruka za današnji svijet.

Malo manje od osam godina radili ste u međugorskoj župi. Sad, nakon što ste u Zagrebu preuzeli drugu službu, opišite nam svoje iskustvo Međugorja, što služba u takvom molitvenom središtu znači mladom svećeniku?

Međugorje nije obična župa nego međunarodno Gospino svetište u koje već više od dvadeset i šest godina dolaze hodočasnici sa svih strana svijeta. Meni kao svećeniku stvarnost Međugorja je pomogla da duhovno ne „zaspim“ nego da se svakodnevno angažiram i trudim odgovoriti na Gospine pozive. Živeći i radeći u Međugorju kao svećenik još više sam otkrio i probudio veličinu i ljepotu dara svećeništva. Osjećao sam se kao sluga toga velebnog Božjeg djela.

Svećeništvo je dar, a ne zasluga. To je Isusov dar, ne prije svega meni, nego dar Crkvi, drugima. Svećeništvo je Isusov dar, ali i moja odgovornost da svojim životom odgovorim na taj dar. Međugorje je milosno mjesto u kojem se dar svećeniš-

tva, zahvaljujući prisutnosti Djevice Marije i Božjoj milosti koju nam u obilju preko nje daruje, može razviti do punine. Tu sam tako snažno doživio da ljudi trebaju nas svećenike, odnosno trebaju Boga preko nas. Koliko sam kao svećenik davao ljudima, isto toliko sam primao od njih, od njihove vjere i molitve. Svi smo, poput spojenih posuda, duhovno povezani. Trudio sam se koliko sam znao i mogao. Odlaskom iz Međugorja kao mjesta u meni nisu prestali živjeti Gospini zahtjevi i pozivi. To su zapravo evanđeoski zahtjevi koji su uvijek aktualni i nikada ne mogu zastarjeti.

Vaš put do svećenika nije bio uobičajen - osnovna škola, sjemenište, studij teologije, ređenje... Vi ste u dječastvu i mladenaštvu bili izabrali drugi smjer. Što se dogodilo da ste se odlučili na redovništvo i svećeništvo?

Svatko od nas je originalan i put svakoga od nas je jedinstven i neponovljiv. Poziv svakoga od nas ima neku svoju originalnu priču, pa tako i moj. Ja sam završio srednju školu u Grudama. Potom sam otišao u vojsku, a nakon vojske sam mislio studirati strojarstvo u Mostaru. Kad sam se vratio promijenio sam odluku i zaposlio se u Zagrebu radeći u servisu za popravak tramvaja. U tom razdoblju bio sam u velikim unutarnjim previranjima i traženjima svo-

ga životnog puta. Mislio sam da ću se smiriti kad nađem posao, ali nisam bio zadovoljan. Jednostavno sam osjećao da to nije ono što tražim. Tražio sam nešto, a nisam znao što. Upravo taj nutarnji nemir, koji je nekad i pozitivan, bio mi je znak da moram nastaviti tražiti svoj put. Moje traženje puta bilo je u molitvi. Dolazeći svake godine u Međugorje kao hodočasnik, počeo sam intenzivnije moliti kronicu, posebno u trećem razredu srednje škole. Sada vidim da je Gospa kao Majka u Međugorju, u mome srcu probudila tu potrebu za molitvom koja me je održala u povezanosti s Bogom i pomogla mi da u tim traženjima pronađem svoj životni poziv i put.

Kad su započeli Vaši prvi susreti s ukazanjima, tj. porukama Kraljice Mira u Bjakovićima-Međugorju i kako su na Vas djelovali?

Moj prvi susret s Međugorjem i Gospinim ukazanjima bio je 1983. godine kada sam s majkom pješice došao u Međugorje. Tada mi je bilo četrnaest godina. Dolazeći prvi put kao hodočasnik, zahvaljujući svojoj majci i njezinoj vjeri i pobožnosti, osjećao sam strahopoštovanje prema svemu što se tu događa. Djeca uče moliti Boga i grade svoj odnos s Bogom najprije gledajući svoje roditelje, a tako je bilo i sa mnom. U tim mladenačkim danima o Me-

Svećeništvo je dar a ne zasluga. To je Isusov dar, ne prije svega meni, nego dar Crkvi, drugima. Svećeništvo je Isusov dar ali i moja odgovornost da svojim životom odgovorim na taj dar. Međugorje je milosno mjesto u kojem se dar svećeništva, zahvaljujući prisutnosti Djevice Marije i Božjoj milosti koju nam u obilju preko nje daruje, može razviti do punine.

Moja naj snažnija iskustva su obraćenja, promjena života ljudi. Imao sam priliku slušati mnoga svjedočanstva drugih. Životni primjeri takvih osoba su snažni i poticajni za svakog vjernika. Zahvalan sam Gospi za to milosno vrijeme i za vjeru tolikih osoba koje sam susreo i na čijoj sam vjeri i sam bio obogaćen

Međugorju sam detaljnije saznavao iz vjerskog mjesečnika *Nasha ognjišta* koja su redovito izvještavala o svemu što se ovdje događa. Posebno mi je bio drag „meditativni kutak“ kojeg je uređivao pokojni fra Slavko Barbarić, a potpisivao se pseudonimom „Barba“. Tada nisam znao tko bi to mogao biti, ali sam vrlo rado čitao i uz taj tekst molio.

Od prosinca 2000., nakon iznenadne smrti fra Slavka Barbarića, počeli ste pisati komentare mjesečnih poruka Kraljice Mira za radiopostaje i tiskane medije. Kako je bilo prihvatiti se takve ozbiljne zadaće nakon fra Slavka?

Ja sam u Međugorje kao svećenik došao u kolovozu 2000., a fra Slavko je umro u studenome iste godine. Nažalost, s njim sam u Međugorju živio samo tri mjeseca. Sigurno je da mi nije bilo lako preuzeti tu ozbiljnu zadaću i sve ono što je fra Slavko radio dušom i srcem. Osjećao sam se kao da sam bačen u vodu a ne znam plivati. A plivati se može naučiti plivajući pa sam se i ja tako učio. Gospine poruke sam nastojao čitati tako kao da su meni upućene a ne nekim drugim osobama. Gospine poruke dolaze iz njezinog majčinskog srca koje ljubavi. Zato se mogu razumjeti samo srcem u molitvi. Sve njezine poruke od prvih dana ukazanja su i danas tako svježije i aktualne.

Znao sam se često u molitvi obratiti fra Slavku za pomoć da me zagovara kod Gospe kako bih mogao što bolje odgovoriti na ono što Bog od mene traži u tom trenutku. Fra Slavko je za života mnogima pomogao pronaći put k Bogu, ali i danas nakon smrti on ne prestaje pomagati, što svjedoče mnogi koji danonoćno odlaze na njegov grob moliti mu se da ih zagovara kod Boga.

Radili ste puno s mladima - Festival mladih u Međugorju - , s bračnim parovi-

ma, vodili ste seminare posta i molitve, klanjanje pred Presvetim te razne druge molitvene programe. Iz tog iskustva govoreći, što toliki mladi, sa svih strana svijeta, traže u našem mjestu; što traže zrele i starije osobe, također sa svih strana svijeta, i nalaze li ono što traže, za čim idu?

Možda bi na ovo pitanje još potpunije odgovorili svi oni koji ovamo dolaze u tolikom broju kroz sve godine Gospinih ukazanja. U samom mjestu Međugorju nema nikakav ljudski razlog zbog kojeg bi ljudi dolazili. Jedino objašnjenje je Božja milost koja se želi izliti u svako srce po Gospinoj prisutnosti. Ovo nisu prazne riječi, nego potvrđene u obraćenim, promijenjenim i ozdravljenim životima kroz sve ove godine. Zar nije čudo samo po sebi da ljudi dolaze u Međugorje u kojem nema ništa ljudski veliko niti vidljivo što bi moglo privući pozornost i znatiželju? Ljudi su potrebni i gladni Boga. To sam iskusio u svom vlastitom životu kao i u životima tolikih osoba koje sam imao priliku susresti u ovom svetom mjestu. Ljudi znaju da trebaju moliti, opraštati, biti velikodušni, ali nemaju snage za to. U Međugorju dobiju snagu i odlučuju se za to, i vraćajući se u svoje župe postaju kvasac, postaju oni koji svjedoče Gospinu milosnu prisutnost, ali i zahtjevnost njezinih poziva, želeći da to svi iskusе i dožive.

Jednako, i mladi i stari, imaju potrebu za Bogom, za mirom i smislom života. Posebno su milosni seminari koji se odvijaju u Međugorju. Hodočašće je također važ-

no i čovjek po molitvi i iskrenoj ispovijedi može primiti puno milosti i blagoslova. Sigurno je da se i hodočašće može pretvoriti u turizam i razgledavanje. To je puno lakše, i nakon takvih hodočašća ljudi se vraćaju prazni i bez ploda.

Slušajući iskustva ljudi koji su sudjelovali na seminarima molitve, posta i šutnje, koje je započeo pokojni fra Slavko, mogu reći da tako vidljivo Gospa vodi ljudska srca u dubinu duhovnog života.

Međugorje nije nekakav izvor energije, niti djeluje na magičan način. Međugorje je prije svega susret s osobom koja se zove Blažena Djevica Marija, Majka Isusova i naša. Ona je osoba koja ima majčinsko srce, i samo je djetinje srce, iskreno i ponizno, može susresti. A po Mariji smo sigurni da ćemo doći Isusu.

Koja su Vaša naj snažnija iskustva iz tih susreta? Je li riječ o tjelesnim i duševnim ozdravljenjima, osjećaju pronađenoga mira ili je pak riječ o nečem drugom?

Sigurno je da za nas ljude vidljiva tjelesna ozdravljenja privuku veću pozornost. Više su senzacionalna i privlačnija za novine. Ali i tjelesna ozdravljenja su važna, ali nisu najvažnija. Gospa nije došla u Međugorje, kao i kod svih drugih ukazanja kroz povijest Crkve, da ozdravi sve ljude od njihovih fizičkih bolesti. Cilj Gospinih ukazanja je da nas pozove na put obraćenja i spasenja, što je najvažnije.

U Međugorju je puno veći broj onih koji su duhovno ozdravili, okrenuli svoj život od krivog puta na put prema Božjim zako-

Siniša Foto Bani

Čudesni su Božji putevi i načini, a nama tako često neshvatljivi. Mnogi koji su u Međugorje došli iz znatiželje, svojim kućama su se vratili kao obraćeni vjernici. Mnogi koji su došli kao duhovni slijepci i duhovno mrtvi, ovdje su uskrslili. Ali ono što kao svećenik mogu preporučiti hodočasnicima je da svoje hodočašće ne pretvore u izlet i razgledavanje svega onoga što se može vidjeti u Međugorju. Na taj način se ne doživi susret ni s Bogom ni sa sobom.

nima i svojoj savjesti. To su za oko nevidljiva obraćenja. Ali ljudi dožive snažnu promjenu u svom životu. Izvana je sve ostalo isto, ali iznutra je sve dobilo drugačiji oblik i novo svjetlo.

Moja najsnažnija iskustva su obraćenja, promjena života ljudi. Imao sam priliku slušati mnoga svjedočanstva. Životni primjeri takvih osoba su snažni i poticajni za svakog vjernika. Zahvalan sam Gospi za to milosno vrijeme i za vjeru tolikih osoba koje sam susreo i na čijoj sam vjeri i sam bio obogaćen.

Upoznali ste velik broj hodočasnika koji su boravili u Međugorju. Neke ste susreli na dolasku, a vidjeli ste i kakvi se vraćaju svojim kućama i ponovno dolaze u Međugorje. Kakvi su njihovi osjećaji kad tek dođu, a kakvi nakon nekoliko dana provedenih u ovoj župi?

U susretu s ljudima koji su hodočastili u Međugorje vidio sam da govore o tom svetom mjestu s toliko ljubavi, žara i želje da ponovno dođu. Ponekad, tek kad susretne te ljude izvan Međugorja, čovjek bolje i ja-

snije vidi Božju milost koju nam Bog daruje preko njega. Oni koji su pohodili ovo sveto mjesto osjećaju potrebu da to žive i prenesu i u svoje župe. Na taj način se Međugorje raširilo po cijelom svijetu, i Crkva se obnavlja i živi. Na tome možemo biti samo Bogu zahvalni. Međugorje je jedan od znakova našeg vremena da nas Bog nije zaboravio, da je strpljiv s nama i da nas i danas poziva preko Majke svoga Sina.

Znatan dio svoga vremena, zapravo najviše, proveli ste na večernjem molitvenom programu u crkvi, na Brdu ukazanja predmoleći kronicu i na Križevcu predmoleći križni put. Što današnjoj Crkvi, tj. vjerniku, znače ta mjesta - nekoliko sati svakodnevne molitve u crkvi, i pobožnosti na spomenutim brdima?

Ta mjesta u Međugorju - crkva, Brdo ukazanja i Križevac su stupovi na kojima počiva Međugorje. To su, rekao bih, orijentiri da se ne izgubimo. To je Gospina škola u koju su se mnogi upisali. Gospa vrlo dobro znade da smo bez molitve izgubljeni i zato nas neumorno poziva na molitvu. Nije slučajno da se prvog dana Gospa ukazala na brdu. Brdo ima svoje duhovno značenje. Naš život je hod, penjanje na brdo. Potreban je napor i žrtva kako bismo se popeli na brdo. Tek s brda čovjek bolje vidi. Na brdu je zrak čistiji i naš pogled je iznad ljudskih glava i svakodnevnog blata u kojem živimo. Iz svog iskustva i svjedočanstva drugih osoba znam kako brda u Međugorju imaju terapeutsko djelovanje na ljudsko srce i dušu. Zato su ta mjesta u Međugorju sveta mjesta. Sveta su po Božjoj milosti, prisutnosti i po tolikim molitvama brojnih hodočasnika. Na Brdu ukazanja Djevica Marija otvara naša srca za susret s Isusom. Na Križevcu, razmatrajući Kristovu muku, postajemo raskajani i zahvalni na tolikoj Božjoj ljubavi koja je trpjela zbog nas i za nas. Iz tog susreta s Isusom na križnom putu moguća je iskrena ispovijed i susret s Njim u ispovijedi i euharistiji u crkvi.

Što sve ovo što se događa u župi Međugorje, uskoro će dvadeset i sedam godina kako je sve počelo, znači današnjem svijetu, zapravo čovjeku današnjice, jesu li vidljive ikakve promjene u ljudskom srcu?

Sigurno je da je Međugorje utjecalo na obnovu Crkve danas, i da su itekako vidljive promjene u ljudskom srcu. Isus

nije spasio neko bezimeno čovječanstvo. Isto tako Gospa se ovdje obraća pojedincu, svakom srcu koje je spremno otvoriti se. Po pojedinim obraćenim srcima postaju vidljive promjene i u obitelji i u društvu u kojem takav čovjek živi. Međugorje je znak, kao što rekoh, da Bog nije zaboravio čovjeka. U ovom svetom mjestu čovjek pronalazi svjetlo, nadu i oslonac za svoj život.

Božja je želja obratiti čitavi svijet, kako nam reče Gospa u svojoj poruci za 26. obljetnicu ukazanja. O nama pojedinačno ovisi koliko ćemo kao pojedinci odgovoriti na taj poziv nebeske Majke. Bog želi obratiti cijeli svijet, ali se obraća pojedincu. Ne ćemo se nikada obratiti budemo li čekali da to najprije počnu drugi činiti.

Međugorje je danas dar, obogaćenje i obnova Kristove Crkve, obnova svakog tko ozbiljno želi uzeti ono što nam Djevica Marija govori.

I, za kraj, opet govoreći iz vlastita iskustva, što biste preporučili hodočasniku koji dolazi na jedan dan, tri dana ili cijeli tjedan: na što treba usmjeriti svoju pozornost, što je bitno a što nebitno za čovjeka i bogotražitelja?

Čudesni su Božji putevi i načini, a nama tako često neshvatljivi. Mnogi koji su u Međugorje došli iz znatiželje, svojim kućama su se vratili kao obraćeni vjernici. Mnogi koji su došli kao duhovni slijepci i duhovno mrtvi, ovdje su uskrslili. Ali ono što kao svećenik mogu preporučiti hodočasnicima je da svoje hodočašće ne pretvore u izlet i razgledavanje svega onoga što se može vidjeti u Međugorju. Na taj način se ne doživi susret ni s Bogom ni sa sobom. Drugačije se ponašaju i otvoreniji su oni hodočasnici koji su pripremljeni od svećenika ili od voditelja hodočašća nego oni koji su tu došli bez pripreme, na brzinu i površno. Za sve je potrebno vrijeme i priprava srca i duše.

Gospa je zahtjevna u svojim porukama i upućuje nas na ono što je najvažnije, a to je da pogledamo u svoje srce i da u tišini srca tražimo Isusa. Nezamislivo je hodočašće bez molitve, ispovijedi i euharistije. Ljudske duše nisu automat koji se upali na pritisak dugmeta, kao što ni Bog nije čudesni automat koji će ostvariti sve naše želje. Međugorje nije nešto magično, ono je Božji poziv neba koji u srcu trebamo osluškiivati preko iskrene molitve, ispovijedi i susreta s njim u svetom Misi.

VRIJEME ZA SLOBODU

s. Dominika Anić

Bog je stvorio vrijeme i ono ostaje u prostoru Njegove tajne. Ono što znamo iz svjedočanstva *Knjige postanka* jest da je Bog vremenu dao vanjske oblike - dan i noć. Dan je ispunjen svjetlom, određen za ljudsku aktivnost i djelovanje. Noć je ispunjena tamom i određena za počinak. U ljudskom shvaćanju vremena imamo prošlost, sadašnjost i budućnost kroz koje se pretače naš život. Kršćani vjeruju da ništa od vremena ne može biti izgubljeno, sve je zapisano u Jaganjčevoj Knjizi života koja će se otvoriti na kraju vremena. Naše vrijeme je utkano u Božju vječnost, a njegova prolaznost događa se u Božjem vječnom „sada“.

ono je «ogoljeno» i učinjeno posve prolaznim, ukoliko nismo u stanju vidjeti, povjerovati da vertikalna vječnost u svakom trenutku dotiče tu prolaznost vremena i daje joj dimenziju dubine. Vrijeme, koje je Božji dar čovjeku, dano nam je kao mogućnost ispunjenja i korisno upotrebljavanog dara u kojem mjesta nalaze sva naša životna iskustva.

Slutnja vječnoga

Ako je naše ljudsko usmjerenje pravo, ako smo ispravno shvatili i prihvatili vrijeme kao dar i proces koji bilježi našu prošlost, živi sadašnjost i sluti budućnost u ozračju naše ljudske konačnosti, ne će

Međugorje 1. prosinca 2007.
Snimio fra Bože Milić

Novogodišnja očekivanja

Ulazeći u vrijeme nove godine dobiva se dojam da mi ljudi uvijek iznova očekujemo da nam novo vrijeme ponudi neke spasavajuće, radikalne promjene u svakidašnjem životu. Očekujemo da će nam novo vrijeme ponuditi čarobne formule za rješavanje nekih život-

nih poteškoća koje nas snađu ili da ćemo u nadolazećem vremenu biti barem malo sretniji, zadovoljniji i uspješniji. Ponekad ta naša očekivanja idu dotle da vremenu kao stvarnom pratitelju našega životnog hoda dajemo zadatke koje bez našega aktivnog sudjelovanja nikako ne može ispuniti. Jer vrijeme samo u sebi nema sadržaj,

nam biti nemoguće razumjeti da su «vrijeme i vječnost dvije jednake slike samo ako ti sam ne praviš razlike» (A. Silezius).

Vertikalna linija vječnosti stoji mirno dok se vrijeme kreće vodoravno. Živimo u stvarnosti u kojoj vječnost svakoga trenutka dotiče vrijeme, te se ne možemo čvrsto držati vremena ili onog što se na vanjski

način vidi, čuje ili opaža. Jer ovaj naš vidljivi svijet nije cijela stvarnost, u njoj je utkano postojanje vječnog i trajnog kojega kroz vjeru iskustveno dotičemo, dolazeći u dodir s apsolutnim u ovom promjenjivom svijetu. Vječna istina nije dakle negdje daleko, izvan nas, nego baš u našoj stvarnosti. Dimenzija vječnosti je konstitutivni element konkretne stvarnosti u kojoj živimo. Sve je stvoreno, ne samo od Boga, nego i u Bogu. U svakoj povijesti postoji neka nadpovijesna dubina koja nam daje naslutiti prisutnost vječnoga.

(Ne)imati vremena

Naš osobni doživljaj vremena jest ono što se osobno tiče svakog pojedinca, što se događa po našem djelovanju i ponašanju. Tako ćemo uvijek naći vremena za ono što volimo, posvetit ćemo vrijeme nekom našem važnom projektu, uspjehu, nazvat ćemo dragocjenim vrijeme zajedništva s obitelji, prijateljima, vrijeme odmora ili rekreacije. Danas, u sveopćoj strci i jurnjavi života, u danima kad doživljavamo stresove, često se može čuti kako nam stalno nedostaje vremena ili da je vrijeme novac. Može se otići i u drugu krajnost kad se čuje: Ne znam što ću od vremena, ili: Dosadno mi je, ili: Ovo vrijeme nikako da prođe.

Vrijeme ispadne kao dežurni krivac za svu nesreću ili nesposobnost življenja punine na koju nas Bog poziva u ovom našem vremenu, u našem konkretnom životu, ne nikako izvan njega ili mimo njega.

Da je vrijeme dragocjeni dar, sam Bog nam je dao spoznati kad je imao vremena uči kao Vječni u našu ljudskost, u naše vrijeme kako bi obnovio i usavršio klicu čovjekove vječnosti.

I ne možemo izbjeći odgovornosti za vrijeme koje imamo - hoće li nam proći bez traga ili će postati i ostati ubilježeni upečatljiv trag upisan u knjizi života, u onom najdubljem dijelu našega bića, u našem središtu. U onome dijelu na kojem kažemo JA. Čestit i nastojanjima oko dobra prožet život ostavlja neizbrisiv trag u vremenu i vječnosti.

Vrijeme kao šansa

Bog nam je darovao vrijeme kao priliku, izvanrednu priliku i ponudu. Pri čemu ispunjenje vremena nije zadano, već pretpostavlja naš slobodan odabir. Mi smo odgovorni za sadržaj u knjizi života. U njoj smo, dakako, slobodni raditi i neke korek-

Da je vrijeme dragocjeni dar, sam Bog nam je dao spoznati kad je imao vremena uči kao Vječni u našu ljudskost, u naše vrijeme kako bi obnovio i usavršio klicu čovjekove vječnosti.

cije, intervenirajući u životnom tekstu kajanjem, obraćenjem i uvijek iznova novim životnim usmjerenjima. Nerijetko možemo susresti ljude koji neprestano žale za prošlim tzv. «zlatnim vremenima» kad je eto sve bilo nekako lakše i drugačije. U ovakvim žalbama za prošlošću možemo susresti i čitave kolektive propalih ideologija. Drugi opet trajno priželjkuju bolja buduća vremena. A zapravo i jedni i drugi su u opasnosti da promaše život koji ih sada susreće. Sada je moje zlatno doba. I sada je moje dragocjeno vrijeme. Sloboda kojom nas je Bog počastio u vremenu može u nama izazvati strah od odgovornosti za vlastite čine.

Jedan od bitnih problema današnjeg čovjeka jest strah od slobode i mogućnosti koje nam ona pruža. Kako na najbolji način upotrijebiti slobodu, ispisati vlastitu povijest a da ona bude ujedno i ispisivanje za vječnost, temeljno je pitanje nas današnjih ljudi.

Ponajprije trebamo znati da «bez udjela temeljnih duhovnih čina, slobode, svjesne prisutnosti i temeljnog opredjeljenja vrijeme prolazi i ne postaje» (S. Duvnjak). Ako nismo svjesni opasnosti koje nas na tom putu vrebaju, možemo vrlo lako - slikovito kazano - ostati samo s naslovom neke važne životne teme a da ispod nje ostane prazan, neispisan papir. U svakodnevnom govoru znamo reći kako smo neko vrijeme uzalud protratili ili prespavali, a to je onda stvar za oplakivanje.

Sretan je onaj tko shvati i prihvati vrijeme kao osobni dar u kojem možemo biti blizu Bogu, blizu samima sebi i drugom pokraj sebe. Dobro upotrijebljeno vrijeme zapravo je najdublji izraz naše vremenitosti i odgovora na nju.

Ovo može biti pokazatelj da smo sposobni iščitavati znakove vremena i slijediti ih, poput mudraca koji su slijedeći zvijezdu dospjeli k štali blizu Betlehema u kojoj nađoše otjelovljeni otisak Božjega bića u Djetetu položenu na slami.

VREMENA IMA

Negdje između pukotina moje zauzetosti
U oskudici vremena hitnom tjerana
Smjestila se čežnja za puninom
Jednostavnost života se nametnula kao potreba

Neka odlučujuća životna tema naslovljena samo
Poče blijedjeti pred naletima površnosti
Klonu umorna i sjetna od iščekivanja
Nekog smislom obdarena puta

Zastadoh na trenutak - izbrojile se godine
Toliki događaji bez svijetloga traga ostali
Prebirem tek po mrljama nerazumijevanja
Poraznih sukobljavanja, upinjanja i dokazivanja

Ti znaš da htjela sam najbolje za sve
No ispriječio se otpor neki u kojem shvatih
Da uzaludno je otimati se i Tebi i ljudima
Ta, vremena ima, ima ga za sva dobra nastojanja

Vremena ima

I za dobrotu i za ljubav, za susrete i kajanja
Za Boga i čovjeka, za odijevanje vječnosti
Za jednostavnost ljudskoga hoda
Za tkanje vlastite povijesti u slobodnu odabiru

Vremena ima

Za rasterećenja od svake suvišne riječi, geste, čina
Za odmak od površnih briga i grčevitog trčanja
Za odustajanje od zasluga mukom stečenih
I za nadržavanje sebičnih sitnih interesa

Vremena ima

Za smiraj pred Vječnim pogledom koji ne sudi
Ne prigovara, ne procjenjuje, ne kritizira
Sluša, prihvaća bez zataškavanja ili jeftinih utjeha
s pogledom istine koja liječi i oslobađa

MEĐUGORJE - VELIKO ČUDO BLAŽENE DJEVICE MARIJE U NAŠEM VREMENU (2.)

Prevela s. Marija Edita

Prigovarala sam od prvog trenutka kad sam stala na međugorsko tlo i odmah sam zaključila da će moje putovanje biti posljedica jednog glupog poteza nezrelosti. Iako sam se tako osjećala, pokušala sam biti pažljiva i pristojna. Imala sam ugodne razgovore s mojom novom grupom avanturista, i nastojala sam iskoristiti mudrost jednog simpatičnog i inteligentnog (i k tome svetog) irskog svećenika koji je bio vođa naše grupe. Taj dobri čovjek se pokazao vrlo ljubaznim prema meni, dok je s neizmjernom strpljivošću odgovarao na moja bezbrojna pitanja o Međugorju. Bio je toliko pažljiv da me je predstavio onim prekrasnim ocima franjevcima u Međugorju. Prvoga dana smo učinili sve što redovito čine hodočasnici u Međugorju.

Prisustvovali smo jutarnjoj Misi u župnoj crkvi sv. Jakova (na engleskom). Dok smo se uspinjali na Podbrdo (poznato kao "mjesto ukazanja") molili smo krunicu. Ručali smo u restoranu Colombo, u središtu Međugorja, u samoj blizini crkve.

Nisam znala moliti krunicu

Poslije podne smo hodali po trgovinama i zatim se pridružili velikoj grupi hodočasnika u molitvi sv. krunice u crkvi. Moram priznati da do tada nikada nisam molila krunicu, nitko me nije naučio moliti. Molitva krunice toga dana mi se činila jako dugačkom i dosadnom. Uistinu sam se iznenadila kako mi je bilo dosadno i komplicirano moliti. Zato sam sljedećeg dana ustala neraspoločena, mrzovoljna i htjela sam se prepirati sa svojom prijateljicom koja mi je rekla da bismo opet trebale ići na Misu... "Opet trebamo ići na Misu? Zar nismo bile jučer?", prosvjedovala sam neraspoločeno. "Ja danas ne idem... Ići ću u sljedeću nedjelju; danas je ponedjeljak i nije obvezatno, pusti me na miru".

Poseban osjećaj ljubavi

Budući da sam po prirodi kao pas koji laje ali ne ugriza, na Misu sam otišla kad su me iz grupe zamolili da ih pratim. Išla sam i bilo mi je jako dosadno: osim što sam gledala svećenike koji su koncelebrirali, mislila sam na svoje stvari... Na koncu Mise obavijestili su nas da požurimo kako bismo išli u dvoranu za konferencije iza crkve, jer

je najmlađi od šest vidjelaca, Jakov, toga dana trebao pred hodočasnici svjedočiti o svojim posebnim iskustvima susreta s Gospom. To mi se učinilo privlačnijim, tako da sam brzo krenula zajedno sa svojim novim prijateljima, vođena više znatiželjom nego vjerom. Sjećam se, dok smo išli prema dvorani, morali smo proći pokraj ispovjedaonica postavljenih vani, onog sunčanog i vedrog jutra skoro dodirujući ljude koji su čekali za ispovijed u dugom redu.

Dan je bio vedar i topao. Najednom, ne znam kako ni zašto, osjetila sam silnu potrebu dignuti pogled prema onom čistom proljetnom nebu. Nisam primijetila ništa posebno, kao što mnogi hodočasnici kažu da su vidjeli u Međugorju, ali imala sam poseban osjećaj ljubavi. Činilo mi se da je taj osjećaj trajao deset minuta, ali u stvarnosti bilo je to samo tri sekunde. Vjerujte mi da su te tri sekunde promijenile moj život zauvijek. U tako malo vremena, moja duša i moje tijelo bili su ispunjeni ne-

Dan je bio vedar i topao. Najednom, ne znam kako ni zašto, osjetila sam silnu potrebu dignuti pogled prema onom čistom proljetnom nebu. Nisam primijetila ništa posebno, kao što mnogi hodočasnici kažu da su vidjeli u Međugorju, ali imala sam poseban osjećaj ljubavi. Činilo mi se da je taj osjećaj trajao deset minuta, ali u stvarnosti bilo je to samo tri sekunde. Vjerujte mi da su te tri sekunde promijenile moj život zauvijek.

izmjernim i neopisivim osjećajem ljubavi. Imala sam osjećaj kao da se blaga rosa spustila na moju kosu, moje ruke, na cijelo tijelo... Nešto neopisivo lijepo izlilo se na mene. Ne mogu to opisati, jer nije neka materijalna ili fizička stvarnost. Nije to bila voda ni zemlja... Bila je to bezbojna rosa, nježna poput lahora ili dječjeg uzdaha.

Moć te rose ili taj osjećaj imao je izvanrednu snagu. Bila je to samo ljubav, ali ljubav u najvišem stupnju, neizmijerna... Ostala sam ukočena i pogledala sam prema nebu, gledajući sunce i oblake... Činilo se kao da se vrijeme zaustavilo. Ništa se nije micalo oko mene: ni ljudi, ni ptice, nije bilo buke... sve je utihnulo, smirilo se, u nekom očekivanju... Ljubav koja me okruživala, koja je prožimala moje tijelo, bila je tako jaka da sam to željela iskusiti do kraja. Osjetila sam nutarnje razumijevanje, jedno neopisivo svjetlo koje mi je navijestilo da je ono što se izlivalo na mene bila vječna i savršena ljubav Božja. Zatim je jedan glas progovorio mom srcu. Bio je to muški, nježan, a u isto vrijeme zapovjednički glas. Ne mogu ga točno opisati, jer nemam prave riječi da to izrazim... Čula sam: "Kćeri moja, ovako kako tebe ljubim, SVE VAS I SVAKOGA POJEDINOGA ovako ljubim".

Osjećala sam neodoljivu želju da se sakrijem od Božjeg pogleda

Najednom je nešto eksplodiralo u mom srcu. Htjela sam plakati, umrijeti. Zatvorila sam oči i svom dušom rekla: "Moj Gospodine, jadni moj Bože. Ako je to način na koji nas ljubiš, kako je nepravedna ljudska ljubav, jer je ljudski nemoguće odgovoriti na tako savršenu, potpunu i vječnu ljubav. Nije pravo prema samom Bogu..." Tada mi je ta živa ljubav odgovorila: "Ne možeš, niti ćeš ikada razumjeti veličinu ljubavi tvoga Boga, ali je to istinita ljubav i darujem je besplatno svakom ljudskom stvoru." Prije nego sam mogla reagirati, sve se opet vratilo u "normalu". Taj osjećaj da sam ispunjena neizmjernom ljubavlju nestao je naglo kao što se i pojavio. Našla sam se potpuno zbunjena, prestrašena, sumnjajući, a u isto vrijeme sam imala želju svima pričati o tom nevjerojatnom i prekrasnom iskustvu. Samo znam da sam to morala reći, pa ako treba i vikati, koliko nas Bog ljubi. Osjetila sam poticaj da trčim, da se sakrijem pred tim novim prijateljima, kako nitko ne bi otkrio moju zbunjenost. Strašno sam se sramila kad sam shvatila

Moji prijatelji su mislili da su me riječi tog mladog vidioca duboko dirnule. Istina je da se me dirnule, ali to nije bio razlog mojih suza. Nakon šest mjeseci sam pričala o svom iskustvu dragom irskom svećeniku i najbližoj obitelji. Sigurna sam da se moje obraćenje dogodilo toga proljetnog jutra, u trenutku kada mi je Bog otkrio svoju neizmjernu ljubav prema ljudima, ušavši tako u moj život kao jedan uragan osjećaja koji me nisu ostavili do sada.

da Bog sve vidi i sve zna o nama. Kako sam bila nezahvalna... Nikad nisam ni za što Bogu zahvalila, niti sam ga ljubila.

Osjetila sam neodoljivu želju da se sakrijem od Božjeg pogleda. Toliko grijeha, toliko sebičnosti prema bližnjemu i toliko prijezira prema Crkvi i svećenstvu! Koliko kajanja... Htjela sam vikati od boli ali, hvala Bogu, suzdržala sam se... Nikomu nisam rekla što mi se dogodilo. Željela sam razmišljati, analizirati u sebi ono što sam proživjela i bol koju sam doživjela preko te ljubavi. Nitko oko mene nije primijetio da sam što doživjela, jer su to bile samo tri sekunde. Prešla sam kratak put koji me dijelio od dvorane, pokunjena i zbunjena, srce mi je bilo puno proturječnih osjećaja, i duša puna straha. U isto vrijeme sam osjećala sram i sreću. Konačno sam sjela da čujem prekrasno svjedočanstvo mladića koji je prisutne uvjeravao da vidi Blaženu Djevicu Mariju. Jakovljevo svjedočanstvo bilo je prekrasno i duhovno. Tada sam dopustila da rijeka suza preplavi moje oči. Primijetila sam da su mnogi od hodočasnika koji su me okruživali plakali od uzbuđenja.

Moji prijatelji su mislili da su me riječi tog mladog vidioca duboko dirnule. Istina je da se me dirnule, ali to nije bio razlog mojih suza. Nakon šest mjeseci sam pričala o svom iskustvu dragom irskom svećeniku i najbližoj obitelji. Sigurna sam da se moje obraćenje dogodilo toga proljetnog jutra, u trenutku kada mi je Bog otkrio svoju neizmjernu ljubav prema ljudima, ušavši tako u moj život kao jedan uragan osjećaja koji me nisu ostavili do sada. Znam da je to stvarnost koja se dogodila u Međugorju, dok sam prolazila pokraj ispovjedaonica smještenih u blizini crkve. Znam da nikad neću biti ista osoba. Nakon onog udara nježnosti u meni živi druga žena. Vratila sam se svojoj kući u London puna ushićenja i novih saznanja o katolicizmu. Nakon tog izvanrednog doživljaja osjetila sam veliku potrebu znati nešto više o

Bogu. Jedna nezasićna i nerazumljiva želja za Bogom prati me cijelo vrijeme. Prije nego sam postala svjesna toga, jedan nježan utjecaj približio me sv. Misi. I tako se to slavije pretvorilo u najveće čudo u mom životu.

Nikad neću zaboraviti veliki dar ljubavi koji sam primila u Međugorju

Važne informacije o mojoj vjeri ulazile su u moj život poput tornada. Nastojala sam naći ispovjednika kod kojega bih se mogla ispovjediti svakoga mjeseca, drugog mudrog svećenika kojega bih mogla pitati za savjet, kao i pronaći trenutke za molitvu kod kuće sa svojom predivnom obitelji. U našoj obitelji put rasta u vjeri nije uvijek bio lagan. Trebalo je proći pet godina i tri hodočašća u Međugorje (prilikom jednog hodočašća obavila sam duhovne vježbe s fra Jozom) kako bih razumjela što mi se stvarno dogodilo. Kao posljedica mog obraćenja, moja djeca mole srcem s nama. Oni su vjernici i bez sumnje smo jedna sretna, skladna kršćanska obitelj.

Blažena Djeвица je prisutna u našoj obitelji. Ona je naša stalna i časna gošća i odaziva se na naš poziv preko molitve i posta. U našoj se obitelji razgovara o Bogu i ponekad trpimo radi toga. Danas mogu biti sretna jer znam da je Gospodin izbrisao grijeha moje prošlosti u sakramentu pomirenja. Isto tako znam da do dana kad ću ići u nebo, moram davati zadovoljštinu. Stigla su me poniženja i izrugivanja radi nasljedovanja Krista. Ima čak osoba koje su rekle da sam izgubila razum. Kad čujem takve kritike, ne mogu a da se ne nasmijem i mislim: "Kad bi znali kako ih Bog ljubi, oni bi također izgubili glavu da ga nasljeduju." Nikad neću zaboraviti taj veliki dar ljubavi koji sam primila u Međugorju. Samo molim Gospodina da ustrajem kako bih radila za Njega, s Njim i u Njemu.

GOSPA NAS VODI S TOLIKO LJUBAVI

Priredio Krešo Šego

Koncem studenoga 2007. vidjelac Ivan Dragičević, koji od konca jeseni do proljeća živi u Bostonu, SAD, u Irskoj je sudjelovao na četiri molitvena susreta na kojima je svjedočio poruku Kraljice Mira. Na susretima je redovito sudjelovalo po desetak tisuća vjernika. Nakon Irske, Ivan je na nekoliko dana došao u rodne Bijakoviće te smo tom prigodom s njime razgovarali za naše čitatelje.

Ivane, ovaj bih razgovor započeo pitanjem kako je to bilo biti vidjelac kao dječak, mladić bez obiteljskih obveza, a kako je biti vidjelac sada kad ste otac obitelji? Kako uspijevate uskladiti obveze vidioca s obvezama obiteljskog čovjeka?

Početak ukazanja uistinu je promijenio moj život. Kao dijete i kao dječak bio sam jako povučen, dosta zatvoren u sebe, nisam previše komunicirao s drugima. Početak je, mogu kazati, bio veliko iznenađenje za moj život. Do svoje šesnaeste godine uopće nisam znao da se to može dogoditi, nisam znao za Lourdes, za Fatimu i za druga mjesta Gospinih ukazanja. Te prve godine, od 1981., bile su godine nesnalazjenja, ali kasnije, uz Gospino vodstvo, uz njezine savjete, sazrijevao sam, a sazrijevam i danas, jer uvijek treba biti bolji, spo-

znajem dimenziju života u kojemu uistinu treba biti instrument, instrument u Gospinim i Božjim rukama.

Ulazak u brak još je veća obveza ostvarivati ono na što me Gospa poziva, ostvarivati dakle njezine poruke u svome životu, ali činiti da one budu prihvaćene i u svijetu. Nastojim i s cijelom svojom obitelji se trudim biti odgovoran, odgovorniji puno više nego onda dok sam bio dječak.

Prethodno pitanje bilo je u smislu Vaših riječi na kraju odgovora. Naime, kao oženjeni, imate puno više obveza, treba priskrbiti što je za obitelj potrebno, odvesti djecu u crkvu... kako usklađujete obiteljske obveze i obveze prema onima koji žele čuti Vaše iskustvo ukazanja i Gospine poruke?

Obitelj je za mene uistinu sveti sakrament. Sa svojom suprugom, kao mladić i djevojka, pripremali smo se vrlo ozbiljno za brak, i u tim smo pripremama stvorili vrlo solidne temelje za brak. Reći ću da nijedan brak nije savršen, problemi i obveze nisu mali, sad živiš u obitelji prema kojoj imaš obveze, imaš djecu, suprugu. Imamo zajedničke obveze, te obveze koje je svatko od nas primio na sebe. Bio bih sretan da današnji mladi shvate kako je brak svet i kako se prema njemu treba tako i odnositi. Brak ne može opstati bez zajedništva, dogovora, otvaranja jednih prema drugima, oca prema majci, majke prema ocu, prema djeci te na taj način stvarati plodno tlo za rast i za stvari koje dolaze od svijeta, što moramo uzeti, ne da budemo robovi svijeta već ih koristiti za dobrobit, dobrobit obitelji.

Brak je u suvremenom svijetu u krizi, napadnut je s mnogih strana. Statistike

govore o sve većem broju propalih brakova. S toga motrišta gledano, daje li Vama osobno Gospa savjete za svakidašnji život pa i za život u braku?

Apsolutno! Tim nas savjetima Gospa vodi u životu. Gotovo svakodnevno se susrećući s ljudima, te savjete, pogotovo otako sam u braku, želim prenijeti drugima. Kad se god susrećem s ljudima, hodočasticama, i ovdje u Međugorju i vani na molitvenim susretima, želim dotaknuti i ljudima približiti važnost obitelji danas, važnost svetosti u obitelji. Na tome treba puno raditi jer je to proces, program za naš život i u tome moramo ustrajati, svakoga dana otklanjati ono što nije dobro, otvarati se Duhu Svetom, onomu što nam Bog daje i tako rasti u svetosti. Ponavljam, želim biti instrument u Božjim rukama i želim mladima približiti svetost braka, koliko se u braku može biti sretan.

I Vi i ostali vidioci već godinama svjedočite Gospine poruke, ne samo ovdje u župi, već i diljem svijeta. Gotovo da i nema mjesta u svijetu gdje netko od vas nije svjedočio. Vi ste nedavno bili u Irskoj, gdje je na molitvenim susretima sudjelovalo po deset tisuća vjernika. Što ljudi očekuju od Vas i od drugih vidjelaca?

Na svim tim susretima osjećam da ljudi ne očekuju nešto spektakularno, stvarno vidim da su svi ti ljudi žedni mira, žedni Boga. Nakon svakoga susreta vidim da su ti ljudi ohrabreni, da im je pružena nada, vidim da su ispunjeni. Na njima vidim radost. Gospa i dolazi da nam vrati nadu, nadu u Boga, nadu u život, nadu u obitelj. Mnogi koji dolaze na te susrete dolaze iz umornih obitelji, razorenih brakova, problema s djecom, bolesni... Poslije svakog našeg svjedočenja oni se žele otvoriti, i jako im puno znači kad im kažemo da ćemo ih preporučiti Gospi, moliti za njih.

O ukazanjima u župi Međugorje napisano je mnoštvo članaka i knjiga, snimljeni su filmovi pa se pomisli da se o ukazanjima sve znade. Ipak, što je sržno, bitno u ovim događajima?

Uistinu je to središnje pitanje. Uvijek se želim zadržati na onom najvažnijem na što nas Gospa uporno poziva. Ja uvijek naglašavam važnost poruka.

Na početku ukazanja Gospa se predstavlja riječima: Ja sam Blažena Djevoja Marija, Kraljica Mira, dolazim, draga djeco, jer me šalje moj sin da vam pomognem. I da-

lje nastavlja: Mir, mir, mir, mir neka bude, mir neka zavlada svijetom. Draga djeco, mir neka zavlada između čovjeka i Boga i između ljudi. Draga djeco, ovaj svijet, ovo čovječanstvo nalazi se u velikoj opasnosti da sam sebe uništi. Iz te poruke koju je Gospa na početku ukazanja preko nas kazala vidimo što je to nukleus, što je to najvažnije na što nas Gospa poziva. To je mir. Uistinu, mir je ono na čemu se gradi sve drugo. Na njemu se gradi molitva, naše obraćenje, naša nada, naša vjera, naše praštanje... Mir je uistinu nešto najvažnije. Gospa kaže: Draga djeco, današnji svijet prolazi kroz teške krize, a najveća kriza jest kriza vjere u Boga, svijet se udaljio od

nja, nade, najvažnije su poruke. Svaku od navedenih poruka kroz minulih dvadeset i šest i pol godina Gospa nam približava, da ih bolje razumijemo i da ih bolje živimo. Nema u tim porukama nečega što ne bismo mogli razumjeti i živjeti, barem ja tako osjećam. Gospa se uvijek želi približiti djeci na jednostavan način, da je bolje razumijemo i živimo poruku.

Posebno želim naglasiti poruku molitve. Gospa poruku molitve ističe na poseban način. Ona nam stalno ponavlja: Molite srcem. Danas vrlo često, kad molimo, molimo mehanički, iz običaja, želimo što prije završiti, pa iz takve molitve ne iziđemo ispunjeni mirom, radošću, a Gospa

sata treba biti i sveta Misa, i obiteljska molitva, i molitva krunice, i čitanje Sv. pisma, i dobra djela, pomoć drugima. To je Gospina želja.

Sjećam se jedne hodočasnice u Međugorju kojoj je netko rekao da Gospa od nas traži tri sata molitve dnevno. Kad sam s njome razgovarao rekla mi je da ne vjeruje da Gospa traži tri sata molitve. S čuđenjem je pitala: "Kako Gospa može tražiti tri sata molitve, to je nemoguće?!" Pokušao sam joj objasniti, približiti joj Gospinu poruku, no ona je ostala pri svome: "Ne može to biti Gospa, Gospa ne može tražiti tri sata molitve, to je previše." Ta ista hodočasnica došla je opet nakon godinu dana i opet

Želim naglasiti poruku molitve. Gospa poruku molitve ističe na poseban način. Ona nam stalno ponavlja: Molite srcem. Danas vrlo često, kad molimo, molimo mehanički, iz običaja, želimo što prije završiti pa iz takve molitve ne iziđemo ispunjeni mirom, radošću, a Gospa kaže: Draga djeco, neka vam molitva bude radost. Tko moli, ne treba se bojati budućnosti jer uistinu molitva srcem je duša i srce naše vjere.

Boga, a udaljavajući se od Boga, čovjek u budućnost želi ići bez Boga, nema više vremena za Boga, za obitelj, za djecu i događaju se duhovne praznine, događa se duhovno umiranje čovjeka, obitelji. Gospa kaže: Draga djeco, vidite koliko nema mira u obitelji, u čovjeku, u Crkvi, a majka nam dolazi jer nam želi pomoći, želi nam ukazati na ono što nije dobro, želi nas povesti k miru, k dobru, k svome sinu. Kroz sve ove godine ona nas vodi brižljivo, s toliko ljubavi. Poruke mira, obraćenja, molitve, pokore i posta, čvrste vjere, ljubavi, oprašta-

kaže: Draga djeco, neka vam molitva bude radost. Tko moli, ne treba se bojati budućnosti jer uistinu molitva srcem je duša i srce naše vjere.

Što znači moliti srcem? Prije svega, to znači moliti iz ljubavi i s ljubavlju, moliti cijelim svojim bićem tako da naša molitva bude susret s Isusom, razgovor s Isusom, odmor s Isusom, ispunjenje.

Gospa nam preporučuje da svaki dan molimo tri sata. Kada Gospa to traži, ona ne traži da molimo tri sata odjedanput, ne traži da tri sata molimo krunicu. U ta tri

pita isto: "Traži li Gospa od nas još tri sata molitve?" Kada sam joj rekao da sada traži dvadeset četiri sata molitve, odgovorila je: "Dobro, dobro, ja ću ostati na tri sata!"

Sve to pokazuje koliko smo sebični, jer Gospa od nas ne traži ništa što ne bismo mogli prihvatiti. Ona traži točno onoliko koliko mi možemo dati.

O porukama koje sam spomenuo, o svakoj od njih može se puno govoriti, ali je istina da se one nadopunjuju, jedna bez druge ne može.

(Svršetak u sljedećem broju)

MEĐUGORJE

Ivan Kordić

Obraćenik ne mora biti fanatik koji drugima predbacuje nevjeru, nego netko na čijem se životu može očitati uronjenost u mir, koji sam po sebi privlači.

Da, Hercegovina je doista lijepa i raznolika zemlja. No ta činjenica nikad nije bila niti je danas dovoljan razlog da ona i u njoj Međugorje postanu stjecištem desetaka milijuna ljudi iz cijeloga svijeta. Glavni razlog tomu je činjenica da od 25. lipnja 1981. do danas šestero mladih ljudi (koji više i nisu tako mladi) tvrde da komuniciraju s Majkom Božjom, dakle s nadnaravnom stvarnošću, što oni na jednostavan i iskren način posreduju svima onima s kojima se susreću. I unatoč svim osporavanjima sve je više onih koji im vjeruju.

A zašto im vjeruju? Zato što im prije svega posreduju poruku mira, za kojim suvremeni čovjek čezne, koji se u unutar-njem svijetu pokazuje kao opuštenost i smirenost, a u vanjskome kao mir u obitelji, društvu, u svijetu. No on ga nerijetko traži tamo gdje ga ne može naći: u drogi, alkoholu, raznim perverzijama, nakon čega slijedi još veći nemir, još dublja praznina. A nemiran čovjek nužno stvara nemirno društvo koje vodi u ratove svih vrsta. Međugorske poruke pak pokazuju put prema istinskom miru. A prvi je korak prema njemu spremnost na ljubav. No, znamo da čovjek danas pod ljubavi nerijetko podrazumijeva i najtvrđi egoizam. Prirodoznanstveni, tehnički i materijalni uspjesi nerijetko u njemu pothranjuju iluziju da je sam sebi dostatan. I ne samo da ne treba drugoga čovjeka, nego da ne treba ni Boga. Pritom ne primjećuje da tako reže pupčanu vrpцу koja ga veže s izvorom. Neko vrijeme to čak može i ići dobro, no dugoročno mu život bez povezanosti s njime mora presahnuti. A iz Međugorja uvijek nanovo stiže poruka da izvor života ne može, ne će i ne smije presahnuti!

Poziv na obraćenje

Međugorskim vidiocima vjeruju i zato što oni na jednostavan način posreduju kršćansku vjeru, koja se često gubi u institucionalnim zavrzlamama i skolastičkim spekulacijama tipa koliko anđela može sta-

ti na vršak igle, u pobožnosti koja je više prožeta psihopatologijom nego istinskom prožetošću evanđeljem, više određena bezvotnim mlaćenjem prazne slame nego zrnцем nade koja ne razočarava.

Međugorje očito i zbog toga poziva i na obraćenje. No što je obraćenje? Mora li čovjek stvarno biti pogođen munjom da bi od Savla postao Pavao? Dakako, i to može biti slučaj, ali obraćenje ipak nije na prvom mjestu nešto čudesno, munjevito. Ono može postati i stilom života. Obraćenik ne mora biti fanatik koji drugima predbacuje nevjeru, nego netko na čijem se životu može očitati uronjenost u mir, koji sam po sebi privlači.

Moderni je čovjek, barem što se tiče zapadnog kulturnog kruga, rastresen, nerovan. Ujutro ga budi budilica, radio ili televizor. I već tu počinje buka, zbrka, trka. On nema vremena za jelo, za razgovore s najbližima, za susret sa samim sobom, a kamoli da bi se u molitvi susreo i s Bogom, te da bi osjetio da ga ona oslobađa i umiruje. A u Međugorju se uči i tome.

U konzumističkom društvu vrlo je teško objasniti da odricanje, post može imati smisla. Čemu se odricati kad već mogu uživati? Čovjek je zaboravio staru mudrost, koja je potvrđena i biološki i psihološki i teološki: da bi čovjek mogao uočiti bogatstvo i ljepotu stvarnosti, on mora znati i odricati se. I to ne zbog toga što bi prezirao život, nego upravo zato što ga želi uživati. U Međugorju se ljudi uče i tome.

Mjesto pročišćenja

Svakomu teško pada priznati svoje zakanje, ispovjediti promašaje. Ali i moderna psihologija jasno pokazuje da čovjek često

Snimio Božo Vukčević

Međugorje je mjestance smješteno između planinskog i primorskog područja Hercegovine. Tu prevladava mediteranska klima s blagim zimama i toplim ljetima, dok u nekim hercegovačkim područjima dominira kontinentalna ili čak planinska klima.

Hercegovina je krševita zemlja. No voda se, zbog pukotina, izgubi s površine i stvara spremnike u unutrašnjosti zemlje, te teče podzemno ili izbija kao rijeka, poput Bune, Tihaljine, Radobolje, Trebišnjice, Vrioštice, Bregave, Rame i drugih.

U Hercegovini se smjenjuju različiti pojasevi šume. Tako se u neposrednoj blizini Međugorja nalaze područja hrastovine, kao i neke endemične biljne vrste, poput sredoziemnog šipka s crvenim cvjetovima i plodovima. Cvjetovi kadulje, vriska i drače prekrivaju brda, dok hercegovački duhan po svojoj kvaliteti spada među najbolje u svijetu, makar mu je danas proizvodnja gotovo prestala.

Hercegovina i Međugorje imaju i svoja sortna vina, žilavku i blatinu, trešnje koje sazrijevaju ranije nego u ostalim krajevima, a neka polja su pretvorena u voćne plantaže na kojima rastu tisuće stabala višanja, šljiva, krušaka, marelica, jabuka i drugih vrsta voća.

ima poteškoća zato što svoje brige, pogreške i razočaranja potiskuje. I da je jedini put prema unutrašnjem miru spoznaja o tome što mu se događa, što treba izreći i pokušati iznaći putove ozdravljenja. Ali po jedinac to ne može sam, on je upućen na

psihoanalitičara, psihoterapeuta, psihijatra. Dakako, niti se smije niti se može osporavati njihova moguća pozitivna uloga. No ako čovjeka osvjetli svjetlo vjere, otvaraju se nove, neslućene mogućnosti osmišljavanja života. Tako se onda ni u ispovijedi ne radi o nekakvom samoponižavanju, o ropskom moralu, nego o pročišćavanju, koje sam Bog jamči svojim autoritetom. Tu čovjek uči upoznavati vlastite granice, uči da ne može münchhausenovski sam sebe za čuperak izvući iz bunara. A u Međugorju je takva škola stalno otvorena.

Kad je riječ o međugorskim događanjima, često se govori o vidiocima povjerenim tajnama. Pa se postavlja pitanje što to znači. Teško je odgovoriti na takvo pitanje. Jer, jednostavno, tajne su tajne. No poznato je da čovjek otkako misli o stvarnosti i prirodi pokušava izmamiti njihove tajne. U nje ga je ugrađena plodonosna radoznalost. No čini se da on tu od početka želi prekoračiti svoje granice. A možda i njegov pragrijež, istočni grijeh, svoje temelje ima u tome što sebi umišlja da može i mora biti kao Bog. Pa uvijek nanovo pokušava više znati nego što može, više vrijediti i činiti nego što smije. On sebe jednostavno precjenjuje! Ponekad se ne zadovoljava time da sebi podloži zemlju, nego želi podložiti i Boga. Stoga se uvijek nanovo dovodi u priliku da sebi mora isplesti pregaču od smokvina lista. Pa je možda međugorski govor o tajnama i upozorenje modernom čovjeku da dopusti da tajna ostane tajna, da prizna krhkost svoga znanja i smislenost tajne vjere.

Međugorske tajne usko su povezane i s govorom o znaku koji bi se jednoga dana trebao pojaviti na Podbrdu, kao potvrda

vjerodostojnosti vidjelaca, što je privuklo pažnju i pitanja mnogih: Kako će izgledati? Kada će nastupiti? Radi li se o nečemu lošem? No znak kod vidjelaca igra posve podređenu ulogu, oni ga rijetko spominju. A kad ih se o njemu nešto upita, onda većinom odgovaraju da je najvažnije živjeti poruke, sve ostalo je nevažno. Pa ipak, i ovdje se radi o jednoj dimenziji čovjekove naravi: on jednostavno želi što više znati i vidjeti vlastitim očima.

Isus čovjeka ne ostavlja samoga

Nema dvojbe da su međugorska događanja nešto što intrigira suvremeni svijet, makar koliko o tome šutjele i crkvena i anticrkvena hijerarhija i njihovi mediji i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini i u svijetu. A valja priznati i da je suvremenom čovjeku teško povjerovati da se Bog i za njega brine posve konkretno i na različite načine, pa i putem marijanskih ukazanja. Uostalom, ako Toma nije povjerovao, zašto bi vjerovao suvremeni skeptik? Ta Toma je Isusa dobro poznao, doživio je njegova čudesa, iskusio njegovu religioznu samosvijest, ali ga je križ srušio u duboku skepsu: Možda ipak od svega toga nema ništa?! (A znamo da današnji križevi nisu nimalo lakši od ondašnjih!) I kad su mu njegovi suučenci priopćili da su ga vidjeli, nije im mogao vjerovati. Možda se ipak radi o fantaziji, o halucinaciji kao posljedici straha i duboke žalosti?! A Međugorje podsjeća: Isus Tomu u njegovoj skepsi i nevjeri ne ostavlja samoga, nego mu pokazuje svoje rane: Izvoli, pogledaj i ne budi nevjeran nego vjeran!

Pa možda će jednoga dana i oni koji ne vjeruju međugorskim vidiocima poput Tome imati opipljiv razlog za promjenu svoga držanja. No dotle ozbiljni ljudi teško da mogu ignorirati fenomen koji u svojoj tajnovitosti nadilazi sva ljudska mjerila i klišeje, zbog kojega se svakodnevno rijeke ljudi slijevaju prema Međugorju. Jer, tu se ne radi o vjerskom turizmu, sintagmi koja, kao i mnoge druge u suvremenom svijetu, zamagljuje stvarnost, da joj se ne bi pogledalo u oči, nego o čovjekovoj potrazi za samim sobom i o vjeri da i sebe najlakše može naći, ako krene u potragu za Bogom.

(Priopćenje održano na Međunarodnom jesenskom zagrebačkom velesajmu u okviru «Eko-etno Hrvatska 2007», 16. rujna 2007., u organizaciji udruge Hercegovački STAP)

I NA KRAJU SJA SVJETLOST

fra Tomislav Pervan

Prije pedeset godina marksistički je mislilac Ernst Bloch u svome epohalnom djelu *Princip nada* ustvrdio kako je nada 'neistražena poput Antarktike'. I postavio jasnu zadaću filozofiji: "Treba se naučiti nadati". Bloch je time htio potaknuti židovsko-kršćansko vjerovanje koje je prema njegovu poimanju svelo govor o nadi te protežnicu nade u čovjekovu životu na govor o tzv. posljednjim čovjekovim stvarima. Time je on izazvao teologiju i teologe, a nakon toga uslijedili su mnogi teološki spisi koji su se bavili nadom. Na tragu toga i papa Benedikt XVI. posvetio je svoju drugu encikliku kršćanskoj tematici nade, središnjoj temi kršćanskoga navještaja. Prije trideset godina sam je Papa, onodobno kao profesor, objavio svoj, prema vlastitom sudu, najzreliji teološki spis upravo o nadi i čovjekovim posljednjim stvarima.

U prvom dijelu enciklike susrećemo se s biblijsko-dogmatskim promišljanjem nade te s nadom i njezinu temelju u vjerovanju. Vjera i nada se mogu zamijeniti, nada je budući oblik vjere. U Prvoj Petrovoj poslanici vjernici se ohrabruju da budu spremni svima na odgovor spram temelja i razloga nade koja je u nama (usp. 1 Pt 3,15). Kod Pavla je nada razlučni kriterij između vjernika i nevjernika (1 Sol 4,13). Surječje i suodnos između vjere i nade u Poslanici Hebrejima (11,1) Papa izlaže prevodeći odnosni latinski tekst kao: "Vjera je 'bit' (supstancija) stvari kojima se nadamo". Nada se temelji u vjeri u Isusa Krista koji je u ranoj Crkvi predstavljen kao filozof, tj. učitelj ispravnog života, te pastir koji vodi svoje na pašnjake života, koji zna 'što je život i gdje je pravi život'.

Nada kao protežnica budućnosti u vjerovanju usmjeruje se prema vječnom životu. Papa, slijedeći crkvene oce, kaže kako mi zapravo ne znamo točno što mi hoćemo. S jedne strane čovjek ne želi umrijeti, a s druge strane ne želi ni u nedogled egzistirati u ovim zemaljskim uvjetima, kad sa starenjem dolaze sve moguće nevolje na čovjeka. "Ta nepoznanica jest ona iskonska 'nada' koja nas tjera... Pojam 'vječni život' pokušava dati ime toj nepoznanici".

Božje kraljevstvo koje je Isus naviještao ima nužno i društvenu sastavnicu. Tome kraljevstvu stran je bilo kakav individualizam. Nada ima uvijek i društveni kontekst. Stoga nada uključuje protegu zajedništva, crkvenosti, ona implicira i odgovornost za postojeći svijet.

Tko ima, mora davati

Tijekom novoga doba imamo različita poimanja i iskrivljivanja pojma kraljev-

stva Božjega. Sukladno sustavnoj sekularizaciji kršćanska je nada potiskivana, a mišljenjem je prevladala vjera u napredak, u boljitak čovječanstva, nošen idejama vodiljama razuma i slobode. Napredak se čovječanstva očekuje od ljudskog djelovanja, poglavito pak od njegovih znanstvenih uspjeha i stečevina. Pa ipak vjera u

napredak ne može nikako jamčiti da će taj razvoj ići prema boljemu i pozitivnome. Sloboda se može zlorabiti i kao sloboda na zlo i za zlo. Pravilno oblikovanje svijeta ne može se očekivati samo od promjene društvenoga ustroja. Nema kraljevstva dobra i dobroga na ovome svijetu, kakvo je primjerice htio uspostaviti marksizam.

Enciklika kritizira kako se kao posljedica suvremene vjere u napredak i u samome kršćanstvu proširio spasenjski individualizam koji uopće ne odgovara biblijskoj poruci. Slijedeći misli crkvenih otaca Papa izlaže kako kršćanska nada uključuje i učesće u Božjoj pravednosti i dobroti prema drugima te naglašava kako se ona odnosi i na područje posjedovanja i materijalnih dobara.

Okružno pismo odbacuje odlučno prigovor kako je kršćanska nada individualistička ili usmjerena samo na spasenje vlastite duše. U sažetku prvoga dijela piše Papa: "Trebaju nam velika i mala nada koja nas danomice održavaju na putu.

Međutim, ona nisu dostatna bez one velike nade koja mora nadrastati sve ostalo. A ta velika nada može biti samo Bog koji obuhvaća cjelinu te nam može dati i darovati sve ono što mi sami nismo kadri sebi podariti."

U drugome dijelu Papa imenuje konkretna mjesta i učilišta gdje je nada opi-

Nada nas obvezuje da svojim životom pridonosimo tome da svijet bude barem donekle svjetliji i ljudskiji te se tako otvaraju i vrata budućnosti...

Zacijelo vrijedi truditi se oko toga kako umanjiti patnju i nevolju u svijetu, ali kršćanska nada zna i za križ. Ona poziva na solidarnost s patnicima. "Mjera čovjekoljublja - humanosti određuje se bitno u odnosu prema patnji i patnicima".

pljiva. Jedno je poglavlje posvećeno molitvi kao školi i veleučilištu nadanja, drugo pak kao patnji kao mjestu gdje se nada izučava.. Papa jasno naglašava kako čovjek ne može svojim djelima zaslužiti nebo, što je jasna aluzija na poruku o čovjekovu opravdanju snagom Božje milosti i Kristovih zasluga, a s druge strane pak naglašava kako naše djelovanje nije pred Bogom bez vrijednosti.

Nada nas obvezuje da svojim životom pridonosimo tome da svijet bude barem donekle svjetliji i ljudskiji te se tako otvaraju i vrata budućnosti. Napose su dojmliiva poglavlja u kojima se govori o patnji kao mjestu nadanja. Zacijelo vrijedi truditi se oko toga kako umanjiti patnju i nevolju u svijetu, ali kršćanska nada zna i za križ. Ona poziva na solidarnost s patnicima. "Mjera čovjekoljublja - humanosti određuje se bitno u odnosu prema patnji i patnicima".

Konačni sud kao spasenje

U trećem odsječku govori Papa o "Sudu kao mjestu gdje se uči i uvježbava nada". Papa ustaje protiv stava ili uvjerenja da se u govoru o konačnom sudu naglašava prijetnja i grožnja koje na ljude ostavljaju snažan dojam. Treba govoriti o sjaju i slavi nade što je ishodište enciklike. Slijedeći misao tzv. Frankfurtske škole (Horkheimer, Adorno) enciklika ističe kako je poruka o konačnoj sveobuhvatnoj pravednosti "najsnažniji argument za vjeru u vječni život". Stoga vrijedi kako "slika posljednjeg suda nije prvenstveno grožnja, nego slika nade", ali to je istodobno i "slika odgovornosti", na što spada također i poruka o čistilištu.

Enciklika završava usrdnom molitvom Mariji, Zvijezdi nade. Papino je pismo upućeno svim kršćanima, na svim je razinama mogu prihvatiti također i drugi kršćani, ne samo katolici. Prijeporne teme - poput molitava za pokojne kao i nauk o čistilištu - također su u pismu obrađene. Temeljni elementi kršćanske vjere izlažu se pod vidikom nade. Utoliko enciklika može po-

služiti i kao ishodbica za razgovor s religijama i svijetom koji propituje kršćane spram nade koja je u njima, nade koja nas nosi i oduhovljuje. U svijetu s njegovim velikim i malim nadanjima od velika je značenja da svi znaju čemu se i zašto se kršćani nadaju.

Nevolja uči moliti

U samoj enciklici utkane su spoznaje egzegetske, kulturološke i filozofske naravi, ali uvelike i teološke i filozofske refleksije. K tome u njoj ima sva množina meditativnih odsječaka te dirljivih svjedočanstava iz povijesti kršćanske misli i prakse. Jezik enciklike je zgusnut, na trenutke teološki uzvišen, dojmliiv. U sažetima su misli i izričaji razumljivi, svedeni na shvatljiv rječnik i jezik. Posebnu zgusnutost i zornost ima enciklika na onim mjestima gdje se razlaže kako ljudsko nastojanje i nadanje dolaze do svojih granica i u konačnici svršavaju u beznađu. Brojna osobna svjedočanstva potvrđuju kako se najdubljoj nevolji i poniženju s pomoću vjere održava nada u spas. Nema dvojbe, za kršćansku je poruku bitno da i u krajnjoj nevolji zna pronaći izlaz i nije bez odgovora.

Nada čini svijet ljepšim, prozračnijim, vrijednim življenja. Papa se množinom navoda upušta u raspru i prijevor s ovozemnim tumačenjima čovjekovih nadanja ali i ovozemnim tumačenjem Božjega kraljevstva. Papa vrjednuje domete Frankfurtske filozofske škole. Sve je to donekle onaj mračni zastor na kome treba zasjati kršćanska nada. Radost i nada trebaju prožimati kršćanski život.

Zahvalni smo što je Papa ovom enciklikom temeljito obradio jedan vidik kršćanskog vjerovanja, srčiku naše vjere, nakon što je u prvoj svojoj enciklici obradio tematiku ljubavi. Svijet očekuje da će Papa sljedeću encikliku posvetiti trećoj bogoslovnoj i temeljnoj kreposti, vjeri. Zahvalni smo Gospodinu što u Papi imamo učitelja koji na razumljiv način razlaže poklad našega vjerovanja.

DESETA OBLJETNICA RADIOPOSTAJE “MIR” MEĐUGORJE

U subotu 8. prosinca svečanom svetom Misom u župnoj crkvi svetog Jakova u Međugorju obilježena je deseta obljetnica rada Radiopostaje “Mir” Međugorje.

Euharistijsko slavlje predslavio je dr. fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina i bivši direktor Informativnog centra “Mir” Međugorje, u suslavlju s dr. fra Miljenkom Štekom, sadašnjim direktorom, fra Mariom Knezovićem, također bivšim ravnateljem i glavnim urednikom Radiopostaje “Mir” Međugorje, te fratriba na službi i svećenicima na hodočašću u Međugorju.

Svetoj Misi nazočili su djelatnici, suradnici i podupiratelji Radiopostaje. Svojim pjevanjem slavlje je uveličala glazbena skupina „Misterij“ iz Zagreba.

Iz povijesti Radiopostaje

Dana 25. studenoga 1993. godine službeno je započeo s radom Informativni centar “Mir” Međugorje te, postupno, različite djelatnosti unutar Centra... Posljednji odjel koji se razvio nakon dvogodišnjih priprema bila je Radiopostaja “Mir” Međugorje. Bilo je to 1997. godine.

Početna ideja bila je pokrenuti radiopostaju s ograničenim područjem čujnosti koja će služiti pučanstvu međugorske župe i hodočasnici. Okosnica programa bio je prijenos večernjeg molitvenog programa iz župne crkve. Prostorije Radiopostaje blagoslovio je 7. studenoga 1997. mons. Lazaro Perez, biskup iz Meksika. Službeni početak emitiranja bio je 25. studenoga 1997. Nakon prijena molitvenog programa uslijedio je kratki kolažni program ispunjen informacijama i vijestima. Program je trajao do 20 sati.

Dana 25. svibnja 2000. prvi put je prenošeno i Klanjanje iz crkve sv. Jakova.

Programska shema postupno se razvijala i širila, od početnih tri sata emitiranja, uz preuzimanje programa HRT-a i HKR-a, došlo se do cjelodnevnog emitiranja programa iz vlastitog studija. Bilo je to na blagdan Blagovijesti, 25. ožujka 2004. godine.

BLAGDAN NEVINE DJEČICE - BLAGOSLOV DJECE 29. PROSINCA 2007.

Na blagdan Nevine dječice, u Međugorju se u poslijepodnevnom satima tradicionalno slavi sveta Misa za djecu i blagoslov djece. Svetu Misu u 15 sati predslavio je župnik fra Petar Vlašić.

Poslije blagoslova, zajednica Cenacolo za djecu je uprizorila žive jaslice.

GODIŠNJE UKAZANJE JAKOVU ČOLI 25. PROSINCA 2007.

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju 12. rujna 1998. Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 14 sati i 29 minuta i trajalo je 6 minuta. Gospa je dala sljedeću poruku: *“Draga djeco! Danas vas na poseban način pozivam na otvaranje prema Bogu i neka svako vaše srce postane mjesto Isusovog rođenja. Dječice, sve ovo vrijeme koje mi Bog dopušta da budem s vama želim vas voditi do radosti vašeg života. Dječice, jedina istinska radost vašeg života je Bog. Zato draga djeco, ne tražite radost u ovozemaljskim stvarima već otvorite vaša srca i prihvatite Boga. Sve, dječice, prolazi, jedino Bog ostaje u vašem srcu. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.”*

Statistike za studeni i prosinac 2007.

Studeni 2007.:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 65.500

Broj svećenika koncelebranata: 1.159 (38 dnevno)

Prosinac 2007.:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 79.000

Broj svećenika koncelebranata: 1029 (33 dnevno)

Statistike za 2007. godinu

Broj podijeljenih sv. pričesti: 1.608.100

Broj svećenika koncelebranata: 34.265

SVEĆENIČKO REĐENJE FRA JOSIPA VLAŠIĆA I FRA VJEKOSLAVA MILIĆEVIĆA

Na blagdan Sv. Stjepana Prvomučnika, 26. prosinca 2007., u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, za svećenike su zaređeni dvojica naših đakona, fra Josip Vlašić iz Župe Gorica-Sovići i fra Vjekoslav Milićević iz župe sv. Petra i Pavla u Mostaru.

Svečanu svetu Misu i obred ređenja predvodio je mjesni biskup mons. Ratko Perić uz suslavljenje o. provincijala i četrdeset četiri svećenika. Kandidate za svećenički red o. biskupu predstavio je fra Ljubo Kurtović, tajnik za odgoj i obrazovanje Hercegovačke franj. provincije. Uz roditelje, rodbinu i prijatelje novozaređenih svećenika, te vjernike pristigle iz rodničkih župa i župa na kojima ređenici pastoralno djeluju, svečanom slavlju nazočio je i veliki broj domaćih vjernika. Ovom svečanom činom, uz već spomenute, nazočili su i bogoslovi Hercegovačke provincije koji su za ovu prigodu stigli iz Zagreba, te novaci i postulanti sa svojim odgojiteljima. Nakon obreda u crkvi slavlje se nastavilo u samostanskom blagovaništu.

OKULISTI - VOLONTERI IZ ITALIJE ZA POTREBNE U MEĐUGORJU

U Majčinu selu je od 6. do 9. 12. 2007. boravila skupina talijanskih zdravstvenih radnika specijaliziranih za očne bolesti: dr. Tanzarella i dr. S. Verga - okulisti, gđa C. Verga - optičar, te Maria G. i L. Fornaro - medicinske sestre. Oni su profesionalno i s puno ljubavi volonterski pregledali oko 250-ero djece iz Majčina sela - Bijakovići, Obi-

teljskog centra Ivan Pavao II. – Vionica, te OŠ Međugorje.

Zbog velike zainteresiranosti i potrebe izrazili su spremnost za ponovnim dolaskom. U ovom predbožićnom i božićnom vremenu darivanja dali su primjer darivanja sebe i svog slobodnog vremena drugima. Pokazali su kako ljubav uvijek nađe način da se iskaže.

BOŽIĆNI KONCERT

U nedjelju 16. prosinca 2007. u 15 h, u međugorskoj župnoj crkvi održan je tradicionalni zajednički božićni koncert međugorskog dječjeg župnog zbora „Golubići mira“ pod ravnanjem sestre Slavice Kožul, te dubrovačkog dječjeg zbora „Mali raspjevani Dubrovnik“ pod ravnanjem maestra Đele Jusića. U jedno-

satnom programu pred prepunom crkvom djeca su izvela tradicionalne i novokomponirane božićne pjesme u aranžmanu maestra Jusića. Koncert je uživo prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje. Božićni koncerti ovih dječjih zborova plod su dugogodišnje suradnje Đele Jusića i s. Slavice Kožul.

Uzvratni koncert održan je 20. prosinca u Dubrovniku.

„STUDENSKI DAN“

Udvorani Majčina sela u Bijakovićima održan je tradicionalni „Studentski dan“, susret studenata s članovima Udruge „Fra Slavko Barbarić“ Međugorje.

Susretu je nazočilo preko 150 studenata. Susret je započeo pozdravnim govorom predsjednika Udruge dr. fra Ivana Sesara, hercegovačkog provincijala, koji je studente pobliže upoznao s radom Udruge koja ih stipendira, te ih pozvao da i sami razvijaju osjećaj za potrebne. Naglasio je da kada budu završili svoj studij imaju moral-

nu obvezu i sami pomoći rad Udruge kako bi ona mogla pomagati i buduće naraštaje. Nakon uvodnog predavanja svetu Misu zahvalnicu predslavio je fra Ivan Sesar uz koncelebraciju dr. fra Miljenka Šteke koji je održao propovijed.

Nakon svete Mise uslijedilo je potpisivanje ugovora s ovogodišnjim stipendistima, a druženje je završilo prigodnim domjenkom. Udruga je u ovoj akademskoj godini odobrila 81 stipendiju i 66 jednokratnih potpora.

BOŽIĆ U MEĐUGORJU

U božićnoj noći, međugorskim župljanima pridružili su se brojni hodočasnici iz bliže i dalje okolice, te iz najudaljenijih krajeva svijeta. Ove su godine Božić u Međugorju dočekali hodočasnici iz raznih europskih zemalja, kao i skupine iz Hong Konga, Libanona, Makaa, te iz Koreje.

Za Božić su se pripremali devetnicom krunice na Brdu ukazanja. Svakog dana u 14 sati župljani i hodočasnici molili su krunicu na Podbrdu, a od 17 sati nadalje svećenici su ispovijedali. Budući da se mnogi vjernici u božićno vrijeme žele ispovjediti upravo u Međugorju, mnogi hercegovački fratri došli su u Međugorje na ispomoć. Ispovijedali su i brojni svećenici-hodočasnici. Svakog jutra u 6 sati u župi su se slavile Mise zornice. Svakoga jutra crkva je bila duplom puna.

Na Badnju večer između večernje svete Mise i vigilijske, zajednica Cenacolo uprizorila je žive jaslice, polusatnu glazbeno-scensku predstavu u kojoj su sudjelovali momci i djevojke koji su nekada bili u zajednici kao i oni koji još uvijek žive u njoj, trudeći se naučiti živjeti na nov način nakon pakla koji su prošli zbog droge. Stotinjak članova ove zajednice svake godine u Međugorju održi tri predstave živih jaslica (na Badnjak, na blagdan Ne-

Snimio Foto Bani

vine dječice, te na Staru godinu). Prve jaslice načinio je sv. Franjo Asiški u jednoj prirodnoj špilji u Grecciu u Italiji 1223. godine. Ovaj običaj prihvatila su uskoro Franjina redovnička subraća, a od 16. stoljeća primjenjuje se i drugdje po crkvama.

Mnogi vjernici dolaze u Međugorje jer žele doživjeti Božić u sabranosti i jednostavnosti, daleko od gradske buke i svjetovnog načina slavljenja ovog blagdana. U tome im žive jaslice mogu veoma pomoći, jer ovakva scenska slika pomaže zamisliti kako se to moglo dogoditi prije 2000 godina... Na kraju predstave, vjernici – napose djeca – i sami ulaze u sceniski prostor poput pastira koji žure prema jaslama...

Božićno bdijenje počelo je u 22 sata klanjanjem pred Presvetim. Vodili su ga fra Danko Perutina i fra Vjekoslav Miličević, a glazbom ga je pratila skupina mladih župljana. Uslijedila je polnočka koju je predslavio fra Miljenko Šteko, a pjevao je veliki župni zbor Kraljice Mira. Događanje u crkvi prenošeno je preko velikog zaslona u Žutu dvoranu za sve one koji nisu stali u crkvu. Radio „Mir“ Međugorje uživo je prenosio cijeli noćni molitveni program.

Na Božić su slavljene svete Mise na desetak jezika, a pučku Misu predslavio je župnik fra Petar Vlašić uz sudjelovanje ostalih svećenika na službi u ovoj župi.

PROSLAVA BOŽIĆA U VRTIĆU „SV. MALA TEREZIJA“

I ove su godine pred blagdan Božića djeca iz Vrtića „Mala Terezija“ iz Majčinog sela, za svoje roditelje i prijatelje priredila božićne priredbe. Bilo ih je šest, jer je svaka skupina predstavila sebe i svoj kratki prigodni program recitacijama, pjesmama, plesom ili igrokazom.

Djeca su, kao i uvijek, bila dražesna u svojim kostimićima pahuljica, ovčica, anđelčića, zvjezdica ili već drugih uloga kako je koji program zahtijevao. Toj dražesti i nevinosti opraštale su se sve pogriješke i nespretnosti, jer u dječjoj nevinosti doista sve ispada simpatično. Interesantno je bilo promatrati lica roditelja koja s pa-

žnjom, osmijehom i razdraganošću promatraju svoja mala stvorenja tamo gore na sceni. Valjda se sav trud, žrtva i muka odgoja u tim trenucima preobrazu u neizmjerni ponos i radost zbog tog malog života koji se pod tvojim rukama i pod tvojim srcem oblikuje u jedno novo stvorenje, jednu novu osobu. Doista, kolika odgovornost nad nama roditeljima. Po našem primjeru, po onome što su iz obitelji primila i naučila, djeca će u svoje vrijeme biti sposobna biti ona koja ljube, daruju se i žive za drugoga - što je sreća, bit i poziv svakog čovjeka.

Paula Tomić

Snimila Paula Tomić

BISKUPI U MEĐUGORJU 2007. GOD.

Međugorje je u 2007. godini posjetilo 12 biskupa iz 9 zemalja s 4 kontinenta.

VELJAČA: Nadbiskup Estanislao Esteban Karlic, umirovljeni nadbiskup Parane i bivši predsjednik BK Argentine (Argentina). **TRAVANJ:** Mons. Claude Frikart, umirovljeni pomoćni biskup Pariza (Francuska). **SVIBANJ:** Mons. Bernardo Cazzaro, nadbiskup u miru nadbiskupije Puerto Montt (Čile), mons. Boulos Emile Saadé, maronitski biskup biskupije Batroun (Libanon). **LIPANJ:** Mons. Emilio Ognjenovich, umirovljeni nadbiskup Mercedes-Lujána (Argentina), mons. Geevarghese Divannasios Ottathengil, malankarski biskup biskupije Battery (Kerala, Indija). **SRPANJ:** Mons. Sebastian Thekethetheril, biskup biskupije Vijayapuram (Kerala, Indija), mons. Luigi Bommarito, nadbiskup u miru nadbiskupije Catania (Italija), mons. Joseph Leo Charron, C.Pp.S., umirovljeni biskup biskupije Des Moines (SAD). **KOLOVOZ:** Mons. Domenico Sigallini, biskup Palestrine (Italija), mons. László Bíró, pomoćni biskup biskupije Kalocsa-Kecskemét (Mađarska). **RUJAN:** Mons. Brendan Oliver Comiskey, SS.CC., umirovljeni biskup biskupije Ferns (Irska).

DOČEK NOVE GODINE

Molitveni doček nove 2008.

godine okupio je u Međugorju nekoliko tisuća uglavnom mladih hodočasnika iz cijelog svijeta.

Molitveni program počeo je u 22 h klanjanjem pred Presvetim. Predvodili su ga fra Vjekoslav Miličević i fra Miljenko Šteko. Meditacije su se prevodile na engleski, francuski, njemački, talijanski, ruski, poljski, slovački, češki, rumunjski, korejski, arapski i kineski jezik. Sveta Misa, koju je u koncelebraciji sa stotinjak svećenika predslavio fra Svetozar Kraljević, počela je u ponoć i trajala je do 1.30 sati. Sažetak njegove propovijedi prevodio se na engleski, francuski, njemački i talijanski.

Ovaj molitveni doček Nove godine glazbom i pjesmom pratio je međunarodni zbor i orkestar okupljen za ovu prigodu, pod ravnanjem prof. Martina Pere Borasa.

Sav prostor oko crkve i na vanjskom oltaru bio je ispunjen vjernicima, a cjelokupni program bio je prenošen preko videozida u Novu dvoranu i u šator. Doček nove godine iz župne crkve sv. Jakova u Međugorju uživo je prenosila Radiopostaja «Mir» Međugorje.

Poslije Mise, mladi su se pred crkvom zadržali duže vremena u pjesmi i plesu.

Crkva, dvorana i šator bili su prepuni - novogodišnje bdjenje ispred crkve. Snimio Mate T. Vasilj

“AVE MARIA” - “ZDRAVO MARIJO” (4.)

Preveo s njemačkog p. Vinko Maslač DI

Četvrti nastavak tumačenja molitve *Zdravo Marijo*, koje je 1273., godinu dana prije svoje smrti, napisao sv. Toma Akvinski.

MATER DEI
MAJKO BOŽJA

Moramo držati za istinu da Gospodin Isus nije samo začet po Duhu Svetomu, nego i rođen i na svjetlo donesen od Djevice Marije. S kojom se radošću i slasti duha vjere promatra ovo otajstvo ponajbolje govore riječi anđela koji svijetu prvi donosi tu radosnu vijest: „Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod“ (Lk 2, 10); radost koja se lako mogla vidjeti u hvalospjevu nebeske vojske anđela koji su pjevali: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim“ (Lk 2, 14). Ovdje se počinje ispunjavati presjajno obećanje dano Abrahamu kojemu je rečeno da će u njegovu potomstvu biti blagoslovljeni svi narodi (Post 22, 18). Jer Marija, koju mi u istini hvalimo i častimo kao Majku Božju, rodila je osobu koja je istodobno i Bog i čovjek i svoje podrijetlo vuče od kralja Davida.

Kao što samo začće nadilazi red prirode, tako se i u rođenju događa nešto božansko. Osim toga, ništa se ljepšega ne može ni izreći ni zamisliti kao što je njegovo rođenje iz Majke koje se dogodilo bez povrjede majčinskog djevičanstva, kao što je kasnije izišao iz zatvorenog i zapečaćenog groba i „stupi kroz zatvorena vrata k svojim učenicima“ (Iv 20, 19); ili, također, stvari iz prirode koje svakodnevno gledamo: kako sunčane zrake prodiru kroz čvrste stjenke stakla a da ga ne oštećuju; tako je slično, i na još uzvišeniji način, stupio Isus Krist iz majčinskog krila a da nimalo nije ozlijedio djevičanstvo svoje Majke; jer mi istinskim hvalospjevima slavimo njezino nepovrijeđeno i trajno djevičanstvo. Ovo se dogodilo djelovanjem Duha Svetoga, koji je tako bio prisutan u začecu i rođenju Sina od Majke da joj je s jedne strane darovao plodnost, a s druge strane sačuvalao trajno djevičanstvo.

ORA PRO NOBIS PECCATORIBUS
MOLI ZA NAS GRJEŠNIKE

Otuda moramo mi, prognani sinovi Evi- ni, koji živimo u ovoj suznoj dolini, neprekidno zazivati Majku milosrđa i odvjetnicu vjernog puka da moli za nas grješnike jer grješnik po sebi nikada ne može dati potrebnu zadovoljštinu.

Zato se moramo utjecati milosrđu Božjemu jer i njoj odgovara ista pravednost, na kojoj Gospodin čvrsto stoji, to moramo molitvi za oprostjenje uzeti za pomoć i zaštitu muku Gospodina našega Isusa Krista, bez koje nikada jedan grješnik ne bi dobio oprostjenje, i iz koje je provrela kao iz svoga izvora sva snaga i temelj zadovoljštine. Jer svaka zadovoljština koja je Gospodinu plaćana po križu Kristovu i koju primamo po sakramentima, bilo stvarno bilo željom, takve je vrijednosti da u nama postiže i izvršuje ono što u ovoj molitvi žudimo, naima, da naši grijesi budu oprašteni.

Ali da bi naša molitva uopće bila plodnosna, treba se najprije upotrijebiti brižljivost i rasuđivanje da se Bogu utječemo i njega molimo za oprostjenje, koje će se darovati samo raskajanima; da moramo biti oboružani onom ljubavlju i blaženstvom, koje se daruje raskajanima; da se ovo prije svega daruje onomu koji svoje vlastite terete i propuste drži ispred očiju i okajava suzama. Ove nam misli pomažu da u budućnosti budemo oprezni u odnosu na stvari u kojima leži povod za grijšenje i koje nas mogu potaknuti da povrijedimo Boga Oca.

S tom brigom se okupirao David kad kaže: „Grieh je moj svagda preda mnom“ (Ps 50, 5), i na drugom mjestu: „U noći postelju plačem zalijevam, suzama ležaj natapam“ (Ps 6, 7).

Osim toga, pretpostavlja se žarka molitvena žudnja onoga koji će od Gospodina primiti oprostjenje svojih grijeha; kao ono-

Snimio TvrtkoBojčić

ga carinika koji stajaše u daljini, pun stida i boli, pogledom duboko oborenim u pod i koji se tukao u svoja prsa i upravljao molitvu: „Smiluj se meni grješniku“ (Lk 18, 13), ili ona grješnica koja je stajala do nogu Krista Gospodina, suzama ih zalijevala i svojom kosom otirala i ljubila (Lk 7, 37); konačno, apostolski prvak Petar, „koji izide van i gorko zaplaka“ (Mt 26, 75).

NUNC ET IN HORA MORTIS NOSTRAE SADA I NA ČASU SMRTI NAŠE

Čovjeku je po naravi usađeno da se unutar zemaljskih stvari ne boji ničega tako kao smrti; ovaj će se strah utoliko umnažati ukoliko se sjeća prošlih grješnih čina, osobito kad nas neki teški prigovor optužuje, kao što stoji pisano: „Oni će dolaziti sa strahom u mislima na svoje grijeh, i njihovi će im propusti biti tužitelji“. Tada će im svaka briga i misao pripravljati snažni strah, da će uskoro morati stajati pred sudištem Božjim, pred kojim će se donijeti najpravednija presuda, koju smo sami zavrijedili. Ali često se dogodi da se vjernik ovim strahom toliko zaprepasti da se osjeća uznemiren izvan svake mjere. No ništa nam u trenutku smrti ne pridonosi miru više nego kada odbacimo svaku žalost i s radosnom odvažnošću spremno iščekujemo dolazak Gospodina i spremni smo, sve što nam je povjereno, vratiti natrag kad god se to od nas zatraži.

AMEN

U ovoj su zadnjoj riječi božanstvene molitve „Amen“ sadržane mnoge klice koje nose sve one misli i razmišljanja koja smo dotaknuli. Ova je hebrejska riječ bila tako često u ustima našega Spasitelja da se svidjelo Duhu Svetomu da bude sačuvana u Crkvi Božjoj; u ovoj riječi u temelju stoji sljedeći smisao: znaj, da su tvoje molitve uslišane; to ima značenje kao da Bog odgovara i ono, što se kroz molitvu zahtijeva, što se želi, u milosti predaje.

Neka nitko ne sumnja da će i Gospodin biti ganut po spomenu imena svoga Sina i po riječi „Amen“ koja isto znači a koja se tako često koristi, kako kaže apostol: „bi uslišan zbog svoje predanosti“ (Heb 5, 7); „Njegovo je kraljevstvo i slava i moć u vjekove“ (1 Pt 4, 11 5, 11; Juda 25).

NE BOJ SE, MERIBAALE!

fra Iko Skoko

David je ostao na životu zahvaljujući i svom prijatelju Jonatanu, Šaulovu sinu. Stoga je htio, kad je učvrstio svoju vlast, preživjelima iz Šaulove obitelji zbog Jonatana iskazati milost. Nekadašnji Šaulov sluga Siba priopćio mu je da je živ Meribaal (*Moj gospodar je Jahve*), Jonatanov sin, koji je bio hrom. Meribaalu je bilo pet godina kad su stradali njegov otac Jonatan i djed Šaul. Njegova dadilja htjela ga je spasiti pa je s njim bježala na sigurnije mjesto. U toj žurbi dijete joj je palo i slomilo obadvije noge te ostalo hromo. Može se pretpostaviti da se o njemu skrblila obitelj nekog Makira u Lo Debaru. Kad je David čuo da je Jonatanov sin živ, odmah je poslao po njega. Meribaal je iskazao čast kralju Davidu. David mu se obratio riječima: „Ne boj se jer ti želim iskazati milost zbog tvoga oca Jonatana. Vratit ću ti sva polja tvoga djeda Šaula, a ti ćeš svagda jesti kruh za mojim stolom.“ (2 Sam 9,7). Meribaal se pokloni i reče: „Što je tvoj sluga te iskazuješ milost mrtvome psu kao što sam ja?“ (2 Sam 9,8). Zatim je David pozvao Sibua, Šaulova

slugu, i rekao mu: „Sve što je pripadalo Šaulu i njegovoj kući, sve to dajem sinu tvoga gospodara. Ti ćeš mu sa svojim sinovima i sa svojim slugama obrađivati zemlju, od nje ćeš skupljati žetvu da obitelj tvoga gospodara ima kruha; a Meribaal, sin tvoga gospodara, jest će svagda za mojim stolom.“ (2 Sam 9, 9-10). Meribaal je od tada boravio u Jeruzalemu na kraljevskom dvoru kao i ostali Davidovi sinovi.

Za Abšalomove pobune Meribaal nije napustio Jeruzalem s Davidom i njegovim pristašama. Sluga Siba oklevetao ga je Davidu računajući da će dobiti njegovo imanje. Kad se David u grad vratio kao pobjednik, imanje je podijelio između Meribaala i Sibe.

David je primjer čovjeka snažne volje u kojem su izmiješane i jednako zastupljene velike odlike i velike slabosti. Zacijelo, posebno je velikodušan u čuvanju prijateljstva. Ostaje vjeran prijatelj i nakon Jonatanove smrti. Snagom tog prijateljstva, ne samo da je poštedio život Jonatanovu sinu, nego ga je uzdigao na čast svojih sinova.

ZNATI ZAPOČINJATI

Franjevci često parafraziraju uzrečicu svoga utemeljitelja sv. Franje u kojoj je on, u poniznosti, gotovo zanijekao svoje pothvate i djela rekavši: «Braćo, krenimo iz početka jer još ništa nismo učinili.» Danas ovakav svetački stav teško i posve rijetko možemo iščitati iz stavova ljudi naše doba. Čovjek i čovječanstvo ponajčešće zbrajaju uspjehe, nove pothvate, planove, dobra djela, zasluge, priznanja... Društvo funkcionira na bazi vidljivog uspjeha i materijalnog vrjednovanja. A u takvom ozračju nema prostora za reći kako ništa nismo učinili i kako bi trebalo započeti iz početka. Za to je potrebna poniznost, koja kao da je iščezla iz ljudskih srdaca.

Idući ukorak s duhovni životom Crkve i porukama njezina utemeljitelja Isusa Krista, često ćemo biti vraćani na izvore i svoje početke. Svaki dan smo, naime, pozvani započeti - ne samo djelovati, nego i živjeti iz početka. Zapravo, mogli bismo kazati, svaki dan bi trebalo živjeti kao da ništa do tada nije bilo u smislu zasluga i uspjeha. Trebalo bi prestati živjeti od starih i prošlih zasluga.

Jedan hrvatski košarkaš nekoliko sezona bio je najbolji košarkaš Europe. Svijet mu se divio, ispunjao je naslovnice časopisa i vrijeme u televizijskim i radijskim emisijama. No, nakon tih velikih uspjeha otišao je igrati u NBA ligu. Tamo doživljava lekciju životne stvarnosti. Košarkaš oko kojeg se u Europi sve vrtjelo, pun uspjeha, nije mogao izboriti mjesto u prvom sastavu svoje nove ekipe, što ga teško pogađa: Najednput više nisi važan. Uspjeh je upitan. Mučilo ga je to. Taj mladi čovjek sam je kazao kako se zapravo izvukao iz te krize i depresivnog stanja. Naime, kad je shvatio da je na djelu neka nova igra i kako mora krenuti iz početka i zaboraviti stare uspjehe i slavu, sve je krenulo pravim stazama. U sljedećoj sezoni postaje najbolji strijelac svoje ekipe. Znao je započeti ispočetka, u čemu bijaše tajna i spas.

Tako je to sa životom. U obliku psalma možemo zaključiti nakanu svojih početaka: «Svaki ću dan Gospodine tebe slaviti, ime ću tvoje hvaliti uvijek i dovijeka» (Ps 145, 1).

Neka i naš svaki dan bude početak putovanja s Isusom. Samo oni koji znaju započinjati, uči nas život, znat će i uspjehe brati.

fra Mario Knežević

MJESTO GDJE MOLITVA BUDI I KAMENJE

S vanuo je lijep nedjeljni dan. Kroz prozor moje sobe ulijevale su se sunčeve zrake. Spremila sam se i polako pošla na Brdo ukazanja. Idući polagano nosila sam kronicu i molila kako bih pozdravila Majku Mariju i zahvalila joj na pomoći i potpori te na ovom prelijepom danu koji ću provesti u molitvi.

Kroz molitvu nisam ni osjetila da sam već došla blizu Brda, kimnula sam glavom i odjedanput kao da sam se ponovno probudila. Ispred mene išle su velike skupine hodočasnika koji su molili i pjevali na različitim jezicima. Bili su to ljudi različite puti, različite dobi i spola. Odmah sam pomislila na ono što sam često čitala u mnogim knjigama. Međugorje je mjesto susreta u nadi. U Međugorje dolaze ljudi koji se nadaju, svjesni da znaju u što vjeruju i na koga se oslanjaju. Nada ih sjedinjuje u sigurna očekivanja da njihovi snovi prijeđu u stvarnost, upravo kao pupoljak u lišće, cvijet u plod, da se njihovo *raspadljivo obučje u neraspadljivo i smrtno u besmrtno.*

Međugorski su hodočasnici svjedoci i vjesnici nade cijelom svijetu

Uspinjući se na Brdo ukazanja kleknula sam ispred prve postaje i počela moliti. Sva

radosna i puna snage pjevušila sam do treće postaje gdje sam sjela na jedan veliki bijeli kamen i promatrala hodočasnike i svećenika koji mi se moleći približavaju i kroz pjesmu pozdravljaju Gospu, zadržavaju se kod otajstva i polako polaze dalje. U srcu sam osjetila neki zov i pridružila im se. Molitva i pjesma velikog broja hodočasnika budila je i kamenje koje se kotrljalo niz put odzvanjajući pjesmom hodočasnika.

Moleći ispred otajstava kroz glavu su mi navirale različite misli, gledala sam u hodočasnike, molila se zajedno s njima te zahvaljivala Gospi na svim godinama ukazanja. Mislila sam: Gospe draga, hvala ti što si izabrala ovo mjesto za mjesto ukazanja i od njega načinila jednu veliku zajednicu gdje se ljudi iz cijelog svijeta okupljaju osjetiti tvoju nazočnost. Kada smo se uspele na Brdo, u tišini smo klečali i molili. Pokraj mene stajala je jedna djevojka, koju upitah: "Što za Vas znači Međugorje? Kako se osjećate na Brdu ukazanja?" Ona pogleda u nebo i reče: "Međugorje je mjesto u kojem osjećam prisutnost Majke Božje, a ovdje kraj velikog Gospinog kipa moja se duša okrijepi, dobijem snagu i volju za životom."

Ivana Zovko

IZ DUHOVNIH SPISA BLAŽENE
ANĐELE FOLINJSKE

PROMATRANJE TAJNE UTJELOVLJENJA

B ože moj, učini me dostojnom da mogu shvatiti preduboku tajnu koju je izvela žarka i neizreciva ljubav tvoja s darežljivom ljubavlju samoga Trojstva, tj. tajnu presvetoga tvojega utjelovljenja koje je bilo počelom našega spasenja.

I to Utjelovljenje dalo nam je dvoje.

Prvo je što nas ispunjuje ljubavlju, a drugo što nas čini sigurnima u našem spasenju.

O ljubavi neshvatljiva! Iznad ove nema veće ljubavi, nego što Bog postaje moje tijelo kako bi me učinio Bogom.

O ljubavi utjelovljena, sebe si okrnjila, da mene izgradiš kad si primila naš lik: nisi okrnjila sebe da bi tebi nešto nedostajalo ni tvojoj božanstvenosti, nego me ponor tvoje zamisli potiče da govorim te riječi iz dubine svoga bića.

O neshvatljivi, postao si shvatljiv! O nestvoreni, postao si stvorenje! O nezamislivi, ti si zamisliv!

O neopipljivi, tebe se može opipati!

O Gospodine, učini me dostojnom da sagledam dubine ove preduboke ljubavi, koju si nam saopćio u tvom presvetom Utjelovljenju.

Učini me dostojnom, Nestvoreni, da shvatim ponor tvoje ljubavi i goruće tvoje naklonosti,

učini me dostojnom da razumijem neizrecivu ljubav koju si nam dao kad si nam pokazao Sina svoga Isusa Krista u Utjelovljenju, i kako nam je sami Sin objavio Tebe, Oca.

Učini me dostojnom, Gospodine, da shvatim i razumijem tvoju ljubav prema nama kojom si mene stvorio i učinio sposobnom, o Neshvatljivi, da spoznam i razumijem tvoju neprocjenjivu i žarku ljubav s onom srdačnom naklonošću kojom si odabrao ljudski rod od vječnosti da gleda tvoje lice a ti, najuzvišeniji, hoćeš da gledaš naše.

O preuzvišeno Biće, udostoj me da shvatim taj dar koji je iznad svakog dara: jer svi anđeli i svi sveti nemaju što drugo činiti osim da Tebe, ljubljenog gledaju, i da te ljude i o tebi razmišljaju.

O Daru, koji je iznad svakog dara, jer ti si sam Ljubav.

O najuzvišenije Dobro, udostoj nas da spoznamo tebe ljubav, i učini da takvu ljubav ljubimo.

I svi oni koji dolaze pred tvoje lice bit će zadovoljni prema ljubavi koju su posjedovali. I one koji razmatraju ništa drugo ne privlači da razmatraju osim istinska ljubav.

**Blažena Anđela Folinjska,
franjevačka mističarka (+1309.), nazvana
'učiteljicom teologa'**

ČUDAN JE OSJEĆAJ BITI U MEĐUGORJU

Priredio Krešo Šego, prevela Lidija Paris

Gospodin James Nicholson, tajnik za veterane u američkoj vladi, do ljeta prošle godine bio je veleposlanik Sjedinjenih Američkih Država u Vatikanu. U Međugorje je sa svojim sinom prvi put hodočastio početkom prosinca 2007., kojom prigodom je dao intervju za Radiopostaju "Mir" Međugorje i mjesečnik Glasnik mira. Gospodin Nicholson je praktični vjernik, što pokazuje i u svojim odgovornim službama.

Poštovani gospodine Nicholson, molim Vas predstavite se našim slušateljima i čitateljima.

Ja sam James Nicholson, došao sam prvi put u Međugorje sa svojim sinom, donekadno sam bio američki veleposlanik u Vatikanu. Jesenas sam imenovan tajnikom za pitanja veterana u vladi SAD.

Kad ste počeli razmišljati o hodočašću u Međugorje?

O Međugorju od svojih prijatelja u Denveru, u Koloradu, slušam već godinama. Bio sam u Lourdesu i Fatimi. U obitelji imamo jednu teško bolesnu osobu i zato smo moj sin i ja odlučili doći u Međugorje moliti se Gospi. Dok sam bio u Rimu jedanput je moj gost bio vidjelac Ivan i ukazanje se dogodilo kod mene u mojoj rezidenciji. To je vrlo potaknulo moju suprugu i mene. Tada nas je Ivan pozvao da dođemo k njemu u Međugorje u goste. Veoma smo zahvalni Ivanu na njegovu prijateljstvu, gostoprimstvu i duhovnim poticajima, posebice na duhovnim poticajima.

Što je na Vas utjecalo da dođete u Međugorje, kako ste se odlučili na taj korak?

Teško mi je zamisliti neko mjesto koje bi bilo privlačnije. Mislim da je Međugorje prekrasno. Mnogo sam čitao o Međugorju i Ivan me je pozvao, a mislim da se u svemu tome skriva i Gospin poziv da dođem ovamo i naučim nešto više o njezinim ukazanjima i porukama.

Jeste li primijetili neke promjene u životu svojih prijatelja iz Denvera nakon što su hodočastili u Međugorje?

Primijetio sam promjene nakon njihovih odlazaka u Međugorje. Neki od njih su osjetili da im se popravilo zdravlje, drugi

kažu da im se promijenila vjera, da imaju posve drukčije duhovno zdravlje, a sve je to bilo plod njihovih hodočašća Kraljici Mira u Međugorje.

Opišite nam svoj susret s Međugorjem, je li ono onakvo kakvim ste ga doživljavali čitajući knjige o ukazanjima i razgovarajući s vidiocem Ivanom ili je to sve nešto drukčije?

Najprije mislim da se produbila moja vjera i vjerovanje da se Blažena Djevica Marija ovdje ukazuje vidiocima. Otvaraju se nove mogućnosti molitve, otvaraju se vrata da se njoj obratimo i kažemo joj svoje nakane te tražimo njezinu pomoć.

Već ste nekoliko dana ovdje. Kako ga doživljavate u konkretnom susretu - u

molitvi u crkvi, na Brdu ukazanja, na Križevcu?

Podsjećam vas da živim u Washingtonu, posve svjetovnom okružju, tako da je dolazak u Međugorje i to iskustvo značilo uranjanje u vrlo mirno, spokojno ozračje i to me jako privlači. Čudesan je osjećaj biti u Međugorju.

Ove je godine proslavljena devedeseta obljetnica ukazanja u Fatimi, a započela je i proslava sto pedesete obljetnice ukazanja u Lourdesu. Hodočastili ste i u jedno i u drugo svetište, a sada ste i u Međugorju. Po Vašem mišljenju, što mjesta Gospinih ukazanja znače današnjem svijetu, što Bog poručuje preko njih?

Za katolika i kršćanina događa se zapravo jedan skok u vjeri - spoznati da postoje Gospina ukazanja i nakon toga u njih povjerovati. Najbolji način da se čovjek približi tim stvarnostima jest doći na lice mjesta i upoznati poruku, a u međugorskom slučaju i ljude preko kojih se to događa. Vjerujem, kad bih s prijateljima sjedio u Washingtonu i pričao im da se 1981. u Međugorju vidiocima ukazala Gospa, da bi me pogledali iznenađeno i zbunjeno i ne bi mi povjerovali. Ali kad se ovamo dođe i moli, kad se iskusi sve ovo, jedino što mogu reći jest da se osjećam ispunjen milošću.

Hoćete li, po povratku doma, svoje iskustvo zadržati samo za sebe i svoju obitelj ili ćete na svom radnom mjestu i među prijateljima svjedočiti o onome što ste ovdje doživjeli? Naime, Gospa u svojim porukama često kaže, ponajprije za vidiocice, ali i za župljane te sve koji hodočaste u Međugorje, vi ste moji glasnici.

To je vrlo važno pitanje i naravno, podijelit ću svoje iskustvo s rodbinom i pri-

jateljima u nadi da će i oni odlučiti doći ovamo da bi doživjeli taj mir, milost i slobodu koju smo doživjeli moj sin i ja, napose zahvaljujući da smo stanovali kod vidioca Ivana.

Poruke Kraljice Mira od prvoga dana su mir, vjera, molitva, post, obraćenje. Kako ih živjeti u današnjem svijetu?

To je jedan od izazova našega vremena. Budući da svijet postaje sve više i više svjetovni, tim važnija postaje Gospina poruka. Mnoge zemlje, uključujući i moju, vrlo su bogate, ali ono što ljudi u biti traže jest mir, jest sloboda. Poruka Kraljice Mira u Međugorju jest jednostavna, jasna i, što bi se reklo, funkcionira kod ljudi koji je slijede. Gospina poruka nije komplicirana, to je ono što nam je govorio Isus, to je Deset zapovijedi Božjih, živi dobar život, budi odgovoran, budi u miru i iskusi ćeš spasenje.

Bili ste veleposlanik vodeće države svijeta u Vatikanu. Sveta Stolica učinila je puno da se vrati mir u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Upoznati ste sa svima pa nam kažite kakvom vidite budućnost BiH?

Nisam stručnjak za ovaj dio svijeta. Ono što vidim ovdje jest ljubaznost i otvorenost vaših ljudi. Premda je ovo mala zemlja, možete biti svjetionik za cijeli svijet po tome kako se može iskusiti mir. Kad biste u Americi u bilo kojem gradu šetali s krunicom u ruci, ljudi bi vas gledali kao čudaka, a ovdje je to uobičajeno i normalno.

U Svetom pismu Bog ljudima govori preko malenih. Tako je i u svim mjestima ukazanja, počam od Guadalupe, Lourdesa, Fatime pa do Međugorja. Što mislite, što Bog današnjem svijetu želi poručiti preko ovoga maloga mjesta?

Isus je rekao ako ne postanete kao

Isus je rekao ako ne postanete kao mala djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Mislim da bez obzira na nečije bogatstvo, titule ili moć, bitno je ono što osjećaš u sebi, bitno je koliko si ponizan. Čistoća, ljepota i nedužnost ovoga svijeta nalaze se u našoj djeci i zato vjerujem da zbog toga Gospa uvijek bira djecu, malene, i stavlja ih kao primjer onoga što bi željela da ovaj svijet bude.

mala djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Mislim da bez obzira na nečije bogatstvo, titule ili moć, bitno je ono što osjećaš u sebi, bitno je koliko si ponizan. Čistoća, ljepota i nedužnost ovoga svijeta nalaze se u našoj djeci i zato vjerujem da zbog toga Gospa uvijek bira djecu, malene, i stavlja ih kao primjer onoga što bi željela da ovaj svijet bude.

Gospodine Nicholson, što ćete ispričati svojim prijateljima i kolegama gdje ste bili i zašto ste išli u Međugorje i što ste doživjeli u njemu?

Svojim prijateljima, bilo katolicima bilo nekatolicima, reći ću gdje smo bili moj sin i ja. Reći ću im da nas je duhovno uzdigao posjet ovom mjestu u kojem se Gospa ukazala djeci i donijela veoma važnu poruku za nas život, za život svih ljudi našega vremena.

I, na kraju, razmišljate li već sada o ponovnom dolasku u Međugorje?

Razmišljam o tome kako ću čim dođem kući razgovarati sa svojom braćom i njihovim obiteljima da svi skupa hodočastimo u ovo mjesto mira, mjesto u kojemu smo moj sin i ja imali tako veliko duhovno iskustvo. Želim se jedanput ovdje naći sa svom svojom rodbinom.

Zahvaljujem Vam što ste pristali na ovaj razgovor i na otvorenosti koju ste pokazali.

Hvala vama i hvala svim ljudima u Međugorju na toploj dobrodošlici i ljubaznosti.

Za katolika i kršćanina događa se zapravo jedan skok u vjeri - spoznati da postoje Gospina ukazanja i nakon toga u njih povjerovati. Najbolji način da se čovjek približi tim stvarnostima jest doći na lice mjesta i upoznati poruku, a u međugorskom slučaju i ljude preko kojih se to događa. Vjerujem, kad bih s prijateljima sjedio u Washingtonu i pričao im da se 1981. u Međugorju vidiocima ukazala Gospa, da bi me pogledali iznenađeno i zbunjeno i ne bi mi povjerovali. Ali kad se ovamo dođe i moli, kad se iskusi sve ovo, jedino što mogu reći jest da se osjećam ispunjen milošću.

GOSPINA UKAZNJA U MARPINGENU

U 19. st. u Europi je bilo nekoliko Gospinih ukazanja koje je Crkva priznala, ponajviše u Francuskoj: Pariz, La Sallette, Lourdes, Pellevoisin, Pontmain. Malo je poznato da se Gospa ukazivala i u Marpingenu, u Njemačkoj, u saarskoj oblasti, i to ne samo u 19. stoljeću (1876.) nego i na kraju 20. stoljeća! Najprije je 1983. jedan seljak tvrdio da ima ukazanja, a onda su 1999. godine to tvrdile i tri gospođe. Iako su ukazanja bila u tri navrata, biskupova komisija je mišljenja da se ne može dokazati nadnaravnost tih "ukazanja". Bez obzira na to, Marpingen će za mnoge ostati mjesto molitve, kao što je to slučaj s Heroldsbachom, koji također nije priznat kao mjesto koje je posjetila Gospa, ali je proglašen mjestom molitve. Vrijeme će pokazati je li ta izjava bila ishitrena. fra Karlo Lovrić

Poznati njemački duhovni pisac p. Jörg Müller pratio je ta najnovija Gospina «ukazanja» u Marpingenu. Malo kasnije, 14. rujna 1999., događaje je započela ispitivati i komisija koju je ustanovio mjesni biskup iz Trieria. Ishod njihovih ispitivanja se ne podudara. P. Müller je došao do zaključka da su ukazanja uistinu **Gospina ukazanja**, a komisija je konstatala: «Nije sigurno da se događajima u Marpingenu može pripisati nadnaravni karakter. Postoje otežavajući razlozi koji ne dopuštaju da ih se prizna nadnaravni.» Ova se izjava biskupove komisije odnosi i na Gospina «ukazanja» u istom mjestu u 19. stoljeću, odnosno 3. srpnja 1876. godine. Dakako, iza izjave stoji ne samo komisija nego i trierski biskup dr. Reinard Marx.

Najprije ćemo vidjeti što se događalo 1876. godine. Općina Marpingen, danas s oko 12.000 stanovnika, ima pet stoljeća dugu tradiciju čašćenja Blažene Djevice Marije. Oltar s Gospinim likom u župnoj crkvi Marijina uznesenja na Nebo potječe iz prve polovice 15. stoljeća. U do danas sačuvani *Marijin zdenac* u blizini župne crkve hodočastilo se još prije Tridesetogodišnjeg rata (1618.-1848.).

Na 3. srpnja 1876. u obližnjoj šumi Härtelwald Blažena Djevica Marija ukazala se trima osmogodišnjakinjama iz Marpingena dok su brale šumske plodove. Tri dana kasnije i petero odraslih vidjelo je Kraljicu neba. Nakon toga je bilo još ukazanja koja su privukla više tisuća hodočasnika u Marpingen. Ozdravili su mnogi bolesnici, posebice oni koje su liječnici otpisali. To se događalo kad su djeca za vrijeme ukazanja bolesničke ruke stavljala na stopala Majke Božje. Bilo je ozdravljenja i vodom koja je dolazila iz šumskog izvora.

Tada je Gospa rekla: **Ja sam Bezgrješno Začeće**. Molite s vjerom i ne grijешite. Mo-

lite *Dođi Duše Sveti i Pod Tvoju zaštitu...* Zahvaljujući tisku, vijest se pronijela po cijeloj Njemačkoj i u Marpingen je dolazilo mnoštvo hodočasnika, kadikad i do dvadeset tisuća. Ljudi su počeli tražiti svetu ispovijed. Ime mjesta postalo je poznato sve do Amerike.

U Njemačkoj je u to vrijeme Pruska država pokušala u Kulturkampfu Katoličkoj Crkvi smanjiti prava. Mnogi su redovnici i svećenici zatvoreni, a biskup iz Trieria odležao je devet mjeseci zatvora. Od 731 župe u biskupiji, 202 su ostale bez svećenika. Kancelar Bismarck nije želio «drugi Lourdes u njemačkoj zemlji». 13. srpnja 1876. pruska vlast je u Marpingen poslala cijelu redarstvenu satniju te zatvorila svaki pristup prema Härtelwaldu, a djevojčice su poslali u popravni dom. Godinu dana poslije tvrdnje o ukazanju Härtelwald je proglašen vojnom zonom te je tako mjestu zabranjen svaki pristup. Zabrana pristupa bila je na snazi punih četrdeset godina i svatko tko je pokušao ući bio je kažnjen zatvorskom kaznom.

Zbog svega, broj hodočasnika je krajem 1876. opao. Crkveno priznanje ukazanja je izostalo i Marpingen je ostao samo omiljeno hodočasničko mjesto.

Ja ću opet doći u vrijeme velike nevolje - obećala je Gospa.

Gospa je izvršila obećanje. Ukazala se 16. srpnja 1983. jednom seljaku koji je upravo molio u zavjetnoj kapeli. Gospa mu je izdiktirala vrlo jasnu poruku koja je predana Papi: *Prošlo je više od sto godina od mog ukazanja. Niste razumjeli ni čudesnu sliku ni moje poruke. Moje ste poruke iskrivili i ismijali: «Vi treba te grijешiti, a ne moliti». Ja sam vam rekla kako uistinu trebate kršćanski živjeti i što vodi u grijeh. Pokazala sam vam pakao za grješnike koji*

su vječno izgubljeni. Pokazala sam vam najveće čudo sa suncem. Bilo je mnogo svjedoka. Ipak, vaši grijesi i poroci izazvali su Božju srdžbu: Drugi svjetski rat. I ove nevolje su opet bile zaboravljene. Rugate se mojim porukama kao i onima koji mole i imaju povjerenja u čudesnu vodu. Knez ovoga svijeta učinio vas je slijepim za objavu i Božje zapovijedi. Vaš život nije više kršćanski život nego život novog poganstva... Pred vratima Njemačke stojim plačući kako je Krist plakao nad Jeruzalemom. Kako sam vas često opominjala kroz svoje objave!

Šesnaest godina nakon toga, 17. svibnja 1999., Gospa se, kako tvrde Marion Guttmann (30), Christine Ney (24) i Judith Hilbig (35) opet ukazala u Marpingenu. Od svibnja do listopada 1999. imale su ukupno trinaest ukazanja koja su bila unaprijed najavljena. Znalo je doći i do dvadeset pet tisuća ljudi.

Ovdje je vrlo važno istaknuti što se dogodilo nekoliko dana prije 17. svibnja 1999. Naime, župnik iz Marpingena za svoju župu obnavlja zavjet iz godine 1699., zavjet koji je bio pao u zaborav zbog posljedica Francuske revolucije. O kakvu zavjetu je riječ? Naime, godine 1699. župa se zavjetovala svake prve subote u mjesecu, od podnevnog Angelusa, pa i prve nedjelje, u svečanoj procesiji nositi kip Gospe zaštitnice od Marijina izvora sve do crkve, gdje bi bila izložena. Prva procesija po obnovljenom zavjetu bila je 16. svibnja 1999. Sutradan, 17. svibnja, Gospa se ukazala trima vidjelicama.

Ukazanje 13. lipnja 1999.

Gospa najavljuje: «Želim započeti trijumfalni pohod moga Bezgrješnog Srca u Marpingenu». Za kronicu kaže: «Molite kronicu da obratite grješnike i za mir u svijetu». «Primam vaše molitve sa zahvalnošću. Kronicu treba moliti kako sam vas učila».

Gospa zahvaljuje za današnje molitve ovdje i za molitve koje su izgovorene u kući ili negdje drugdje zajedno.

Svećenicima kaže: «Veoma sam radosna što ovdje vidim nazočne svećenike koji su odgovorili na moj poziv». Obećava da će ih pratiti i osnažiti u njihovoj službi. Ona zna da je njihov svećenički posao vrlo težak. Ona je uvijek sa svojim svećenicima i nosi ih u svom Bezgrješnom srcu. Traži da svećenici budu vjerni papi. Trebaju ga ljubiti svim svojim srcem i činiti ono što papa kaže. Traži od svećenika da mole kronicu u svojim župama. Bolesnicima kaže da ih ljubi i neka se posluže izvorom pokraj crkve jer ta je voda činila čuda. Bolesnici trebaju početi moliti. Gospa želi da se bolesnici donose u Marpingen.

Ukazanje (sedmo) 20. lipnja 1999.

Kristina je pojavu više puta pitala tko je ona i uvijek je dobila odgovor: «Ja sam Majka tvoga Gospodina...» Zatim je rekla: «Radujem se da ste slijedili moj poziv i da ste ovdje: volim svu svoju djecu i nosim ih u srcu. Danas sam došla u Marpingen da vas ponovo naučim živjeti po Božjim zapovijedima».

Gospa prije svega govori o sakramentu milosrđa, svetoj ispovijedi. Ona bi voljela da ponovno prihvatimo taj sakrament koji je najveći dar Božjeg milosrđa.

«O moja djeco, kad biste znali kako je velika bol kad vidim da odbacujete ovaj dar Božjeg milosrđa. Ova bol dira moje srce i srce Gospodinovo. Njegova ljubav je beskonačno velika i čeka da se čovječanstvo posluži ovim darom božanskoga milosrđa, koje je Isus, raspet na križu, zaslužio. Onima koji prima ju ovaj sakrament pripravljene su milosti, ali ih svijet ne prihvaća!»

Kristina: Gospa, ponavljajući više puta, kaže da sve ono što se sada ovdje događa, treba se ostvariti u savršenoj poslušnosti Crkvi. Gospa je više puta inzistirala na poslušnosti prema Crkvi. Ona je dodala da ne smijemo više zabadati trnje u njezino srce nego ga vaditi slušajući Crkvu.

Marion: Na početku ukazanja Ona (Gospa) je bila sva u bjelini pa i njezin veo. Njezino je ponašanje jednostavno. Govori kao i mi sasvim, sasvim prirodno. Nagne glavu ili je žalosna, točno kako i mi to činimo.

Kristina: Nad Gospom je lebdio jedan vrlo veliki bijeli golub; bilo je mnogo crvenog i žutog cvijeća. Ovaj golub je preletio iznad mnoštva i cvijeće je padalo na narod poput kiše.

Marion: Golub je za mene bio transparentan. Slao je svijetle zrake na mnoštvo. Zrake je bilo ugodno promatrati.

Judita čuje Gospu govoriti o poslušnosti: *Kada bude teško slušati, što je čest slučaj, jer je slušanje protiv naše slobodne volje, treba promatrati Isusa koji je bio poslušan do smrti na križu. To je najbolji primjer za poslušnost...*

Kristina: Gospa je svoj ponovni dolazak najavila za treću nedjelju u srpnju, poslije podne. Voljela bi da prije njezina dolaska bude slavljena jedna sveta Misa, da bismo

najprije išli k njezinu Sinu. Uvijek nas vodi k svome Sinu. Za njezin dolazak moramo se pripremiti molitvom.

Marion: Gospa je ponovno tu, iza dvoje djece u kolicima. Drži ruke nad njihovim glavama. Jednostavno je obučena: haljina i veo. *Željela bih svoj svojoj djeci dati snage da podnose svoje patnje kakve god bile.* Stoji i smije se, zatim se okreće prema mnoštvu, gleda ga, podiže ruke iz kojih izlaze zrake koje šalje u mnoštvo.

Ukazanje (osmo) 18. srpnja 1999.

Dok vidjelice čuju i vide Gospu, oko izvora je mnogo lijepoga bijeloga cvijeća. Na golubu koji lebdi nad Gospom vidi se crveno srce. Iz goluba izlaze svijetle zrake i prelaze preko Gospe. Gleda dijete koje je na njezinoj ruci. Iz njezina ogrtača izlaze zrake.

Kristina: «Gospa kaže: *Radujem se da vas toliko vidim ovdje i da ste slijedili moj poziv. Ja vas ljubim i nosim u svom Bezgrješnom srcu. Zahvaljujem vam na raspoloživosti i molitvama koje izravno nosim svome Sinu... Primam svaku vašu molitvu s radošću i ponovo od vas tražim da neprestano molite u svojim srcima, na vašem radnom mjestu i uvijek dok nešto radite. Mislite uvijek na nas i molite! Vaše molitve i ljubav koju stavljate u vaše molitve su melem za naša srca.*»

Judith: «Gospa kaže: *Danas sam došla na ovaj izvor da vas podsjetim da je on bio više od sto godina Božji dar za ozdravljanje bolesnika. Pijte ovu vodu i molite! Imajte povjerenja u mene i moga Sina: mi ćemo vam pomoći. Rekla sam da sam htjela ozdraviti bolesnike u tijelu i duhu i to ću učiniti jer držim do svojih obećanja. Želim vas ovdje podsjetiti da postoji nepresušni izvor u Svetoj Crkvi. Ovaj se izvor vrlo rijetko upotrebljava. Govorim o Izvoru vode žive koja izvire iz Isusova Srca koji je najprije njegova Ljubav, zatim milosti koje je za njih dobio na križu. Ove milosti su pripravne da uđu u vaša srca. Molim vas danas: Otvorite svoja srca da primite potok milosti koji vam je na raspolaganju, ali koji svijet danas odbija.*»

Kristina: «Gospa kaže: *Opet dolazim kao majka, kao majka sve djece i žarko želim da sva moja djeca dopuste da ih vodim. Ponovno vam pružam svoju ruku. Primite je i dajte se voditi kao što se dijete da voditi od majke...*»

Marion: Gospino srce slalo je zrake svjetla dok je govorila o svom Bezgrješnom srcu. Nosi dijete na rukama i želi da nazočni svećenici blagoslove narod. Dijete Isus daje blagoslov i vodi ruke svećenika za vrijeme blagoslova.

(Nastavlja se)

KRATKI ŽIVOTOPISI POKOJNIH MEĐUGORSKIH DUŠOBRIŽNIKA (1)

fra Robert Jolić

Slijede osnovni podatci o svim pokojnim međugorskim župnicima i kapelanima. Zaslužili su barem toliko, jer su svojim životom nastojali svjedočiti Krista i njegovo evanđelje pobožnom hercegovačkom puku. Neke od njih resi svetački život, neke pak mučeništvo koje su podnijeli samo zbog vjernosti Kristovu evanđelju i pripadnosti hrvatskomu narodu. O svakome donosim tek kratki životopis, u nadi da će Gospodin znati nagraditi njihov trud i muke neusporedivo većom nagradom nego je ovaj kratki prikaz njihova života i rada.

Fra Anzelmo Čulina st. rodio se u Drinovcima 4. siječnja 1864. Franjevački habit obukao je 1880., a za svećenika je zaređen 1886. Bogoslovni studij pohađao je na Humcu, u Tirolu i Grazu (Austrija). Pastoralno je djelovao kao kapelan na Širokom Brijegu (1887.-89.), Mostaru (1889./90.) i Gradnicima (1890.-92.). Bio je prvi župnik novoosnovane župe u Međugorju (1892.-94.). Tu je dovršio župnu kuću. Imao je lijep rukopis. Preminuo je u Mostaru 25. travnja 1894. u 30. god. života, 15. god. redovništva. Pokopan je na groblju Šoinovcu. Dok je bio bolestan mijenjao ga je fra Franjo Dobretić-Bašadur (od ožujka do svibnja 1894.).

Fra Mijo Rubić bio je rodом iz Županjca. Rodio se 21. veljače 1841. U franjevački red stupio je 1857., a za svećenika je zaređen 1863. Djelovao je kao kapelan u Veljacima (1867./68.), na Širokom Brijegu (1868.-71.), župnik u Veljacima (1871.-79.), Konjicu (1884.-92.), Međugorju (1894./95.), pomoćnik na Humcu (1895./96.) i župnik u Rasnu (1896.-99.). Bio je gvardijan i župnik na Širokom Brijegu (1879.-84.) i 1899.-1902.) i u Mostaru (1892.-94.). Obnašao je službu vijećnika Kustodije (1886.-89.) i definitora Provincije (1895.-98.). Od 1902. do smrti je u samostanu u Mostaru. Obolio je od teške bolesti te se išao liječiti u Mostar, Beč i Zagreb. U Zagrebu je preminuo od raka 18. veljače 1913. u 72. god. života, 56. god. redovništva. Pokopan je u Zagrebu, na groblju Mirogoju.

Fra Nikola Šimović rodio se u Zvirovićima 25. travnja 1839. U franjevački red stupio je 1855., a za svećenika je zaređen 1860. Osnovno i srednje školovanje završio je na

Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Perugi. Tu je neko vrijeme i sam bio profesor te direktor teologije (1860.-66.). Nakon povratka iz Italije bio je tajnik biskupa Kraljevića (1866.-68.). Potom je osam godina župnik na Humcu (1868.-76.), gdje je gradio sjemenište. Istodobno je vijećnik Kustodije (1868.-71.). Bio je punih 13 godina župnik u Mostaru (1876.-89.). Bio je 13 godina generalni vikar biskupa Buconjića (1880.-93.). God. 1889. izabran je za (posljednjeg) kustoda Hercegovačke franjevačke kustodije, a 1892. postao je prvim provincijalom iste zajednice koja je te godine bila uzdignuta na čast provincije. Od 1889. do 1895. vodi izgradnju mostarskog samostana. Potom je župnik u Međugorju (1895.-99.), gdje također gradi crkvu. Od 1899. do 1912. opet je generalni vikar biskupije, a 1900./01. kustos Provincije. Bio je iznimno cijenjen i kod muslimana i pravoslavnih. Dočekao je generala Jovanovića 1878. kad su austrougarske trupe ušle u Hercegovinu. Dobio je nekoliko visokih odlikovanja. Bio je profesor i upravitelj Franjevačke bogoslovije u Mostaru te plodan pisac. Dugo godina surađivao je u *Kršćanskoj obitelji*. Preminuo je od polukapi u Mostaru 10. rujna 1912. u 74. god. života i 57. god. redovništva. Pokopan je na groblju Šoinovcu.

Fra Alfonso Čurić rodio se u Koritima, župa Grabovica, na Bušku blatu 19. veljače 1873. U franjevački red stupio je 1889., a za svećenika je zaređen 1895. Bogoslovne nauke završio u Hercegovini: na Širokom Brijegu i u Mostaru. Pastoralno je djelovao kao kapelan na Š. Brijegu (1897./98.), župnik u Potocima (1898./99.), Međugorju (1899.-1902.), Konjicu (1902.-07.), Gorancima (1907./08.), Gabeli (1908.-12.), kape-

lan u Mostaru (1912./13.), župnik u Gradnicima (1913./14.), Mostarskom Gracu (1914.-17.), kapelan na Š. Brijegu (1917.-21.), župnik u Nevesinju (1921./22.) i Vinici (1922.-29.) te konačno kapelan u Županjcu (1929-32.). Preminuo je u Mostaru 6. svib-

nja 1932. u 60. god. života, 44. god. redovništva i 38. god. svećeništva. Pokopan je na groblju Šoinovcu.

Fra Jure Jurić (Nižić) rodio se u Crvenom Grmu pokraj Ljubuškog 1. travnja 1843. U franjevački red stupio je 1856., a za svećenika je zaređen 1865. godine. Niže nauke završio je u Hercegovini, a studij u Italiji. Pastoralno je djelovao kao župnik u Rakitnu (1873.-1880.), kapelan na Humcu (1880./81.) i Š. Brijegu (1881.-83.), župnik u Seonici (1883.-87.), kapelan u Mostaru (1887.-90.), župnik u Posušju (1890.-94.), gvardijan i župnik na Humcu (1894.-97.), župnik u Vitini (1897.-1900.) i Međugorju (1902./03.). Ostatak života proveo je u mostarskom samostanu (1903.-08.). U Seonici je sagradio malenu crkvicu (1885.) koja je služila kao župna crkva dok fra Bariša Drmić nije sazio novu, sadašnju, crkvu (1932.). Bio je vijećnik Kustodije. Bolovao je od zaduhe i navale krvi. U ljeto 1908. "ode

na hladovanje u Duvno, gdje ga je i nemila smrt, obskrbljena svetotajstvima naše sv. vjere u njegovoj nekadašnjoj župi Seonici na 23. rujna" 1908. "iz naše sredine ote". Preminuo je u 66. god. života, 53. god. redovništva i 44. god. svećeništva. U Seonici je i pokopan.

Fra Bože Ostojić rodio se u Bijakovcima 19. veljače 1862. Osnovnu je školu završio na Širokom Brijegu, a gimnaziju i filozofiju na Humcu. Studij je dovršio u Bozenu u Tirolu. U franjevački red stupio je 1879. na Humcu, a za svećenika je zaređen 1884. u Grazu. U Hercegovini je bio učitelj, odgojitelj mladeži, vjeroučitelj, meštar klerika. Najprije je vjeroučitelj, kapelan i orguljaš u Mostaru (1887.-89.), potom gimnazijski profesor na Š. Brijegu (1889.-92.), vikar na Š. Brijegu i ujedno kapelan Polja (1892./93.), župnik u Gabeli (1893.-96.), meštar novačka na Humcu (1896.-1901.), prefekt bogoslova u Mostaru (1901.-03.), župnik u Me-

đugorju (1903./04.), gvardijan i župnik na Humcu (1904.-07.), župnik u Gradničima (1907.-10.), gvardijan i župnik na Š. Brijegu (1910./11.), župnik u Drinovcima (1912.-16.) i Gorici (1916.-18.). Od 1918. do smrti je u mirovini na Humcu (1918.-42.). Kao meštar odgojio je brojne naraštaje hercegovačkih franjevaca. Bio je glazbeno nadaren, jedan od prvih svirača u Hercegovini. Bio je suosnivač Hrvatskog pjevačkog društva "Hrvoje" i neko vrijeme zborovođa. Obnašao je službu definitora Provincije. Od 1919. nalazi se na Humcu u mirovini. Dane starosti proživio je sa svojim rođakom i kolegom fra Dujom Ostojićem. Bio je pobožan molitelj i ustrajan ispovjednik. Preminuo je na Humcu 21. listopada 1942., u 81. god. života, 63. god. redovništva i 58. god. svećeništva. Pokopan je na Novom groblju.

Fra Dujo Ostojić rodio se u Bijakovcima, župa Međugorje, 26. siječnja 1863. Osnovno školovanje završio je na Humcu, a filozofske i teološke nauke završio je na Humcu i u Bozenu i Grazu (Austrija). Osim bogoslovije studirao je matematiku i filozofiju. U franjevački red stupio je 1879., a za svećenika je zaređen 1885. godine. Po povratku u Hercegovinu bio je imenovan profesorom na gimnaziji na Humcu, a 1889. bio je zajedno s gimnazijom premješten na Široki Brijeg. Tu je zbog manjka profesora predavao više predmeta. U pastoralu je najprije župnik u Vinici (1892./93.) i Grabovici (1893.-95.). Kratko je opet profesor na Š. Brijegu (1895./96.) pa dvije godine vodi župu Bijelo Polje (1896.-98.). Potom je šest godina tajnik biskupa Buconjića (1898.-1904.). Pastoralno je djelovao još kao župnik u Međugorju (1904.-07.), gvardijan i župnik na Humcu (1907.-11.), župnik u Ljutom Docu (1911.-13.). Službu provincijala hercegovačkih franjevaca obnašao je tri godine (1913.-16.). U isto vrijeme bio je član bosansko-hercegovačkog sabora u Sarajevu. Šest godina je na Humcu de familia (1916.-22.), a onda predsjednik rezidencije u Slanom (1922.-24.). Od 1924. do smrti je na Humcu. Prepisivao je stare zapise i podatke iz matičnih knjiga. Sastavio je *Ljekarušu* i *Necrologium Provinciae*. Preminuo je na Humcu 18. ožujka 1938. u 76. god. života, 59. god. redovništva i 53. god. svećeništva. Pokopan je na Novom groblju.

U zadnjem broju Glasnika mira, u popisu župnika i ž. vikara omaškom je izostavljen fra Miljenko Stojić (1993. - 1998.). Ispričavamo se.

Krizma u Međugorju prije pedeset godina

DOĐI MI

fra Miljenko Stojić

Teška vozila tutnjala su toga dana. Vraćali smo se iz posjeta našima negdje tamo u tuđini. Kažu da su se snašli, nedostaje im jedino sunce koje ovamo jednako ne grije. Da, sunce! Njega se stvarno ne može premjestiti, kao ni ova vozila. Nešto ih neuobičajeno mnogo. Tek smo kasnije saznali da smo dobro prošli. Prosvjedovali su i sutradan su zatvorili sve ceste. A mi smo morali kući. Neugodno bi bilo, očito.

Što smo se više vraćali, raspoloženje je bilo sve bolje, iako je i »tamo« bilo na zavidnoj razini. Dočekali su nas više nego prijateljski, ništa nam nije nedostajalo, tek »ono nešto« kao i njima. No, to se ne može kupiti ni darovati, uzima se samo. Znali smo to i uživali u mirisu domovine. Već se čuje i jedna od njezinih radio-postaja. Koja ljepota, ljudi moji!

Vidjeli smo puno tih dana. Nabrojimo nešto: djeca koja su rođena i rastu u tuđini, djeca koja se muče s hrvatskim jezikom, mladež koja se okuplja oko crkve i pjeva, obitelji na prigodnom slavlju, svećenika koji je tu godinama i čeka čas vratiti se... I čuli smo nešto: priču o povratku. Svjestan si da imaš sve, a još više da nemaš ništa. Život prolazi poput putničkog vlaka i nikako da proveze kroz tvoje krajeve. Nema druge nego promijeniti kompoziciju. Samo, ima li se dovoljno odlučnosti? Kad djeca narastu i tuđinci počnu ulaziti u obitelj sve će biti jasno. No, bit će i kasno. Pogrešne kompozicije urađaju pogrešnim postajama.

Hoće li mi Kraljica Mira prigovoriti na ovakvim stavovima? Nadam se da ne će, da će biti uviđavna. Ne govorim ja o odbojnosti prema nekome, govorim samo o ljubavi prema svomu domu. Dosta su nas šibali povijesni vjetrovi i već je vrijeme početi se skupljati, a ne samo raspršivati se poput lišća na vjetru. Bog nas je jednoga dana pozvao u svijet na svoju sliku i nipošto mu nije bila želja da budemo luralice. On je stvaratelj i to traži od nas. Mislimo da mu ne možemo izići u susret? Ma, kako ne možemo! Donesimo za početak odluku da ćemo kušati njegove stavove provoditi u svome životu, ili rečeno drugim riječima, da ćemo mu doći. Pobjedimo konačno u sebi poriv za tuđim dalekim lukama, rastvorimo svoja srca i prepoznamo luku koja odavno čeka da joj se vratimo. Možda je u njoj previše stvari da bismo odmah uplovili. Ništa zato. Zagrnimo rukave i izbacimo ih. Sam taj čin veliko je uplovljavanje. Bog će prihvatiti pruženi konop i usidriti naš brod. Lučna svjetla zablistat će, ali potpuno drukčije nego što smo do tada navikli.

Nas nažalost prečesto privlači šarenilo svega i svačega. Time nakrcamo pristaniste za svoj brod i onda se čudimo kako nas pučina baca tamo i ovamo. Padale su mi ovakve misli na pamet dok sam promatrao šarene izloge ili i sam ulazio s njihove druge strane da bih barem ponio kakvu uspomenu. Tada sam mislio da to trebam, sada vidim da sam mogao proći i bez toga. Više je vrijedila moja lijepa riječ, blag pogled, od bilo čega drugoga. To je ono čega su drugi željni bez obzira kakvim se imenom nazivala vremena koja prolaze. Znali smo to i u Domovinskom ratu. Svega je nedostajalo, ali ljudska dobrota kroz koju je progovarao Bog sve nam je pružala. Bili smo nepobjedivi i silnici su se tomu čudili. Možda im pripada upravo ova trgovina u kojoj sam, možda ovi pločnici? Svejedno mi je. Ja želim doći svome Bogu, a to mogu učiniti i oni ako hoće. Uvjet je neznan: odmicanje od zasljepljenosti novcem i ovozemnim uživanjem. Tek je to pravi povratak, svi drugi povratci samo su blijedi odsjaj toga i ništa više.

Ne mogu ne spomenuti da svijet u koji sam zakoračio umišlja da stvara povijest o ovim krajevima. Upravo tako: stvara, kao da to nije protuslovlje u sebi. Povijest je stvorena i ništa je ne može promijeniti, čak ni duge zatvorske godine. Uvijek je bilo i uvijek će biti onih koji će znati dolaziti svome domu ma gdje se nalazili. Naravno da ćemo ih podržavati u tomu, ako ničim drugom, ono barem molitvama. Tko to shvati bit će nepobjediv. Majke koje rađaju djecu dobro znaju o čemu se ovdje govori. Život je odavno pokušao na njihova vrata.

Glasnik MIRA

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 kn

**RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE**

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutina, Ivanićgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

9 771840 141000